Контрольный экземпляр

Массе а мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера денз ● ШОАТТА, 26 СЕНТЯБРЬ, 1981 ШУ. ● № 116 (6506). ● Мах 2 кеп.

Новкъоста К. У. Черненкона совгІат дІадалар

24 сентябре Кремле КПСС ЦК Генеральни секретаро, СССР Лакхехьарча Совета Президиума Председателе Л. И. Брежнева КПСС ЦК Политбюро члена, КПСС ЦК секретаре К. У. Черненкона дІаелар Ленина ордени «Марси ЖІовн» яха шоллагІа Доша медали.

СовгІат дІалуча бар новкъостий М. С. Горбачев, В. В. Гришин, М. А. Суслов, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов, В. И. Долгих, М. В. Зимянин, К. В. Русаков.

Иштта цига бар КПСС ЦК членаш А. М. Александров, А. К. Антонов, И. В. Архипов, К. М. Боголюбов, И. И. Бодюл, В. П. Бугаев, В. Э. Дымшиц, Л. М. Замятин, К. Ф. Катушев, В. Н. Макеев, Н. В. Мартынов, З. Н. Нуриев, Г. С. Павлов, О. Б. Рахманин, Л. В. Смирнов, М. С. Смиртюков, Н. В. Талызин, С. К. Цвигун, Г. Э. Цуканов, КПСС ЦК членалла кандидат М. П. Георгадзе, КПСС Центральни ревизионни комиссе членаш С. А. Лосев, Б. П. Яковлев, кхыбола новкъостий.

СовгІат дІалуш къамаьл дир нов. Л. И. Брежнева.

Л. И. БРЕЖНЕВА къамаьл

Веза Константин Устинович!

ЧІоагІа, цІенача дог тІера дагъаьла аз хьо, парте а пачхьалкхен а гІорваьнна деятель, хьа кхоллатиъе итт шу делар а Ленина ордени «Марси ЖІовн» яха шоллагІа Доша медали хьар а белгалдоаккхаш ловца воаккх.

Из — вай Коммунистически партеци Советски пачхьалкхени хьалхашка хьона кхерагІдеш хьеначун бе а боагІаш мах бар да.

Шоаьтнъе итт шу хьехха парте дІайийцев хьо. ХІаьта цу дерригача шерашка вай юкъарча коммунистически гІулакхе хьо кхо ца веш болх бера масал гойташ хьа а совгІа.

Парте лоІамагІа партийни пачхьалкхени бахтоккхамеча участкашка дуккача шерашка хьоца цхьана болх бе бийзаб са.

ХІаьта тхона массанена хьа а хов, оаза мах а бу хьо массе кІаман бела кхоачаш, эшшача гІо де кийча волаш хилара, балха тІа хьа вІалла а кхо ца веш хилара. Хьо цхьанна а кІаман вицвенна дегадагІац сона, нагахьа сенна дувцар цхьарчоа сел лоархІамна дац-кх аьнна хеталуш хиннадале а.

Боккъалдар аьлча, масса а кІаман бала кхоачаш сег ва хьо. ХІаьта из дика да, нагахьа сенна мехка а къахьегамхоштa а дуккагІен дикагІен хІама хьа миштa доргдар-хьогІ, хаьаш дегадоллаш хилча. Коммунист иштта хила а веза.

Сона хов, дехьа дешаш лерзаш вац хьо. КПСС ЦК Политбюро члена а КПСС ЦК секретара а йоккхача посте, хьайна парте тІадиллача моллагІча кІаман тІехь гІулакх творчески, майра леладерца цхьане Іа корта болаш а ховдам болеш а леладу. Из а я коммунистически оамал.

Са теш, Іа, Константин Устинович, дІахо йодача зама а иштта хьинаре, низ ца кхобеш, тІаккхьнна болх бергхиларех.

Тхона массанена, хьа новкъосташта, Константин Устинович, лоа хьо могаш-маьрше хилар, партена а мехка а Іалашмате чІоагІа эшача балка тІа керда доккхий толамаш дехар.

Мукъа бе сона СССР Лакхехьарча Совета Президиума Указ Іодеша.

«Коммунистически партеци Советски пачхьалкхенни хьалхашка доккхий кІамеш хьерагІдаларех а хьалча дийнахьа денз кховатиъе итт шу дизарца дувзаденна а КПСС ЦК Политбюро члена, КПСС ЦК секретара, Социалистически Къахьегаме Турпала а Черненко Константин Устиновича Ленина ордени «Марси ЖІовн» яха шоллагІа Доша медали лоала, хІаьта турпал хьаьча цун бюст оттайойла».

* * *

Жоп луш къамаьл дир нов. К. У. Черненкос.

К. У. ЧЕРНЕНКО къамаьл

Веза Леонид Ильич!

Деза новкъостий!

Са везаре дог тохадолийтача, торжественни йолча укх хана эггара хьалха цІенача дог тІера баркал ала лов сона парте Центральни Комитета, Политбюрона, СССР Лакхехьарча Совета Президиума, Хьона, веза Леонид Ильич, са йоаххо ярах, са гІеххьача къахьегама изал лакха мах берах.

Леонид Ильич, Іайха къамаьл деча хана вай цхьане болх беь хилар хьовкадир Іа. Баркал, Хьона, со диканца дагавохарех.

ХІаьта сога хьаьттача, вай цхьана болх беь шераш сай ваьхаре эггара ирз долашагІа, эггара къаьгагІа, беркетегІа лерхІ аз.

Хьоца цхьана болх бер — из вазара сийлахь-йоккха школа, цу дешай эггара лаккагІа долча маІенга диллача хьаькъалеи партийностеи школа.

Практически балка тІа сона боккъалдар аьлча, хІаранена а санна, нийсденнад стандартни йоаца решенеш лехе езаш дола декхараш. ХІаьта цу хана сона эггара кийсагІа доле къулба хиннад ленински теори, партийноста ленински принципаш, наьха уйлаш, церна дагалаттараш, шийна сийлахьча наьхьа тІа парте Іоаь опыт. Цу тІа сона даим золора партек болча новкъостий тешаме оагІув, Іа, Леонид Ильич, даим хьалоацаш хилар.

Цудухьа ер доккха совгІат а сейх аьнна дика дешаш а вай парте Центральни Комитета, цун Политбюрона довгІаш лерхІ аз.

Сона совгІаташ далар къаьстта торжественни хулийт уж аз, Леонид Ильич, хьа бера, гІорваьнначи ленински гІулакх дІахоьхьочун, сийлахь-воккхача къахьегамхочун а халкъе хьалхорон, вай планета машара тІехьарча сийлахь-воккхача къовсамхочун бера хьаьцаро. Сег везаш Іа беча цу балха юкъе дакъе лацар — са дехар а, сий а, призвени а.

Со кхаз долаш ва КПСС XXVI съезде решенеш кхоачашъяра ЦК Политбюрос бу Іалаьмате боккха болх бІаргаго, цунна юкъе дакъе лаца йиш йолаш хиларах.

Вай парте, вай халкъо гоззен хьинар айденнен къовсам поттабеча коммунистически идеалашта гІулакх дера цхьанна хІама юхе ца дуташ берригача дІабаларал совгІа дага доалаш дац сона.

СовгІат хьаьцаш, Леонид Ильич, аз дош лу Хьона, бераргача новкъосташтей доттагІаштей, дІахо йодача хана а парте, цун Центральни Комитета сайх бенна Іалаьмате боккха тешам кхоачашбе гІертa.

Баркал шоана, новкъостий.

* * *

Доккха совгІат даларца новкъост К. У. Черненко дег тІера даькъала вийцар Коммунистически партеи Советски пачхьалкхени кулгалхоша. Из могаш-маьрша хилар, советски халкъан социалистически Даьхенни доаца гІулакхе беча балха тІа керда толамаш дехар лоаш лоаца а бьккхар.

(ТАСС).

ХКАШКАРА БАЛХАШ

ФАРАЙ СЕРДАЛАГІА

РЕПОРТАЖ

ХьажкІий доккха кха цхьан оагІорахьара тай техача салла нийсача асфальт йиллача наькъа ІотІаотт, вокх оагІорахьара — дов къий бооешта. Чуаца негаргІолаш нхаьчай хьажкІаш. Совхоза-техникума механизатораша цу кхай тІа дьекхай хьажкІаш чуэцш 10 гаргга комбайн, ткъаьх трактор, ужжал тракторин тележкаш, дукха автомашинаш юкъе а йолаш йола йоккха уборочно-транспортни комплекс.

— Ерриге хьажкІаш дикен шийтта балха дийнахьеи чуэца лаьрхІад оаха. — йоах боахама директора М. М. Цокиева. — Цу гІулакха оарцагІдаьцад дерригa низаш.

Юхе гІолла тІех а лелхаш, центральни усадьбагахьа ух томартІехь йолча дошо бессачи хьажкІех етта «Беларусаш», докъаденнача гІадамех етта автомашинаш. Уж бе хьаттен хьайбай фермен шоай аргІанаре ренсаш еш бола механизатораш: тракторист Даурбеков Арсгири, грузовикаш лехнаш бола Хамхоев Вахеи Мальсагов Рашиди.

Китиев Махьмад-Сале, Гайсанов Мухарбика, Евлоев Юнсина лехнаш йола «Херсонцаш» боахк хьажкІаш чуэцаш. Комбайнашта гІехьайийрача тележкаш чу лег томаргІехь йоккхий хьажкІаш, хІанз а моша долчи оьтача гІадомаша хьалъюп грузовикий кузоваш.

Хьинар айдена, балха беаам тІабаха къахьегаш ба механизатораш. ХІаьта беззам болаш болх беча метте, гІулакхаш а дикагІа ма лелий. Масала, Китиев кхоаву дийнахьа цаІн ахи план кхоачашъе. Цунгара хьоакхам нийбу вокх механизатораша.

— Еррамо долча кхай тІа болх ца бар-и къа а да, — кІай церташ гуча а лелхийташ велакъеж Махьмад-Сали. — ТомартІехь хьажкІаш кховатиъа центнер совгІа лу хІара гектаро.

Цун гІадвахар кхетадеш да. Шийн звеной членашца цхьана лакха хьувкъам кхебаьр из ше ва. Индустриальни технологегІа дІайийра хьажкІаш. Цул тІехьагІа, хьалтІаьлча денз боккъоаца кхаьча яллалца, даь бІарг ца лоьхаш, Іуйал доацаш йиталлар. Иштта доал дир шийн дакъа тІа цунца яьс вальвеча Китиев Дауда а. Цудухьа 450 гектар долча бІарччача кхайво пхьатарра лакха хьувкъам белар. Юкъера лаьрдІача, эггара кІеайгагІа яле а, хІара гектара тІара 38 центнер фуальхьа хьажкІаш чул лерхІ цар.

Бахъда, тоьал халача хаоттама хьалашка чуэца езаш нийслу хьажкІаш. Малх нагІахьа мара гучабалац кхоаньа, юкъ-юкъе дерзагІо догІнагаш доладу. ТІаккха ерига уборочни комплекс юхесоше, болх юкъагІа бита безаш хул. Цхьабаккъда, социбайна ца боалаш болх социбаь йоаккхача ханах а пайда эца гІерт механизатораш. Массе метте хьож уж техникага, тоае еза оатхалаш тоаю, механизмаш нийсъю. ЧІоагІа лоархІаме да болх дІаболабеннача тІехьагІа цар хьовзам ца бар. ХІара минут а еза ма йий цу хана.

Дукха ха воаццаш совхоза къахьегамхоша белгалъяьккхар гІадвугаш йола событи. Цар рапорт делар пачхьалкхена ялат доккхара шера план хаьал хьалха кхоачашъярах. Гурахьа дийнача ялаташца цхьана ялат дІачуийдеча пуните цар дІалхьийтай 1500 тонн гаргга хьажкІаш, планагІа яхьийта езаш хиннача 1200 тоннана меттел. Ерригаш а лаьрхІача, планал совгІа цар дІачудургьа 700 тонн фуальхьа хьажкІаш. «ГІадамаш хьокхача хана сайца латташ цхьаьккха минут йоаккхаргьяц!» яхача девизагІа бу болх хьажкІаш чуэцаш боахьараша. ХІанале а гІадмех цІендаьд цар 200 гектар совгІа кха совхозе чуэца езача хьажкІех ахаш гаргга. Вешта хила йиш болаш а мичад из-м. ХьалххагІе уйла а ль шоай лаьрхІа хІама долаш ба механизатораш — шоллагІа ялат дика, ца доатташ, 12 балха дийнахьа чуэца. ТІаккхьа дош леьнадале, кхоачийде ма деий.

Каст-каста хувадлуча хаоттама хьалашка гуйран кхалгарча балхех лоархІаве мел хала да а ховш, Назрановски совхоз-техникума новкъостала баьхкар доалахой: хьажкІаш чуэца шиъ агрегат, трактораштa тІехьара йиъ тележка, нах а болаш техническа новкъостал ду машин яйтай «Победа» яхача сунженски колхозо. Шийна а тоьаш йоаццашехьа а «Херсонец-7» яха трактори тракторайта тІехьара ши тележкаш яйтай «Малк» яхача назрановски совхозо. Новкъостал де лаьрхІа а грозненски «Молочный-1» совхоз.

Шеко йоацаш, баркал ала а дикагІа къахьега а дог оттийт механизаторий шоай иштта чІоагІа арахьара йоакхо еш хиларо. Чуэца йолайича денз хьатта дІалхьийтай цар 1420 тонн томартІехь хьажкІаш, хІаьта царех 1080 тонн хІанале а дІачуенна ялаташ дІачуийдеча Пливевски предприяте.

Денгара ди массала доал сиклуш латт хьажкІаш чуэцара балхаш. ХІаьта царца цхьана хьатта дукхагІа ух дошо бесса гІомартІехь хьажкІаш, цига хержа, цІенъяьлча, автомашинаш тІа а етте пачхьалкхен имбарашка болх уж.

Боахама кхай тІара со дІаводача хана баьд ерааш латтар. ХІаьта а, лоталкча фарай сердалонагІа дІахо а болх беш бар совхоза къахьегамхой. АргІерча наькъагІа цхьаннена тІехьа шоллигІьар йолаш йолхар тракторин тележкаши автомашинаши. ДІакхухьаш яр хьажкІаши гІадамаши. Цариа юхадухьала ухар пьсса ярий.

М. МИКАИЛОВ.

ДОХАРГДОАЦА ДОТТАГІАЛ

Болхлой коллективашка

ВЕНГЕРСКИ Халкъа Республика ВСРП Комаромски обкома хьалхара секретарь Альберт Анталоци керте латтача делегаце визит вай республике дІахоьхьош я. Самарданйахьа хьаьший хилар Грозне цхьайолча предприятешка.

НПО «Промавтоматика» объединене производствении а Іилман а процессага хьожаш хилар делегаце членаш. Объединене директора А. А. Опришкос а партнома секретара Н. А. Беляхотнова а Венгерски доттагІашта дийцар продукце дикала доал дара система юкъейиаларах, де лерІахчун планаш йовзийтар. Хьаьшашта гойтар опытни образецаш, хІана арахецаш йола продукци. Объединене директора Іилман волча заместителя Л. А. Афонина а СПКБ директора В. Д. Карпова а гулбеннарашта дийцар микропроцессорни техника ларда тІа АСУ системаш юкъейоалаярах. «Промавтоматика» арахецна контрольни приборащ йовзийтар. Цул тІехьагІа объединене опытни заводерча вычислительни центрага хьежкар делегаце членаш.

«Красный молот» заводи болхлоша чІоагІа безбаь тІайийцар Венгрера баьхкараш.

— Сона къаьста хоалхет сай доттагІашца вІашагІкхеташ, — аьлар завода директора Г. К. Веденкос. — хІана аьтча фашистски гІаьрахоех Венгри мукъайоаккхаш хиннав со.

Цул тІехьагІа цо дийцар заводо арахецача продукцех. «Красный молот» заводе хьаю оборудовани вай мехка доазол дехьа, цу даькъе Венгре а мехкдаьтта доахара районашка болх беш я. Продукци дикагІа хилийтара бу партийно-политически болх бовийтар завода парткома секретара Е. Н. Пучкова.

Дукха хаттараш дир делегаце членаша. Церга ха лоьра бригадин хозрасчета эффект, материальни воощрене система эшаш, малагІча хьалашка болх беш а бахаш а ба болхлой.

Массехк цехага хьежар венгерски доттагІий, болхлоша къамаьлаш дир, котельщикий бригадираца, СССР Лакхехьарча Совета депутатаца Н. Г. Рыженкоаца сурт даккхитар. Уж хилар завода исторе музее, цига сийлахьча хьаьшии книжка тІа йозув а дир.

Делкъел тІехьагІа делегаци тІайийцар «Оргтехника» объединене «Электроприбор» завода болхлоша. Цун генеральни директора А. А. Мкртичана а партнома секретара В. А. Бритикова а хьаьшашта дийцар «ХІара балха дийнахьа хьадер дукхагІа хилийта!» яха девизагІа лелаеча социалистически ихьах, парте XXVI съезда решенеш кхоачашъярах. «Моно» яхача венгерски фирма «Электроприбор» заводе кхухьийта оатхалаш а дІаухийташ хьаеча аппаратех дийцар.

Цул тІехьагІа «Электроприбор» завода культура ЦІагІа хилар советско-венгерски доттагІала митинг.

на бенмате къахьийгар Комаромски мехкдаьтта чакхдоахача завода реконструкци яра эша техническа проект кийчъеш.

Комароме дукха керда хІама дайзар вай гІишлошъяшта.

ХІара шера болхлой, колхозникаш, инженераш, хьехархой, вай республикера тайп-тайпара профессеш йола нах туристически путевкех вежаришка йолча Венгре ух. цига царна довз цу мехки турпала истори, социализм хьалъеча цуна карагІдаьнараш.

Н. И. Семенова Грозне къахьегамхой цІерагІа Комаромски областа къахьегамхошка вежарий моаршал делар, социалистически Венгре дІахо йодача хана массе даькъе толамаш дехар лоаш лоаца а баьккхар.

Цул тІехьагІа къамаьл дир поэта С. Чахкиева. Цо дийшар Венгре гІорваьннача поэта Шандор Петефа стихаш.

Гулбеннарашта хьалхашка иштта къамаьлаш дир СССР 50 шу дизара цІерагІча Грозненски химически заводо слесаро М. А. Мамиева, Ерригроссийски театральни общества Нохч-ГІалгІай отделене председатель РСФСР халкъа артиста В. М. Ослюдина.

Митинге хиннарашта Ш. Петефе пьесах оттаьча спектакли дакъа гойтар Х. Нурадилова цІерагІча драматически театра актераша.

Дог тохадолийташ дар «Красный молот» электросварщикас, НГІАССР Лакхехьарча Совета депутата Умалатова Саже даь къамаьл. Шоай завода болхлой а республика столицерча вахархой а цІерагІа венгерски доттагІашка моаршал делар цо.

ДоттагІлен митинг

ЗАВОДА культура Дворец Іалаьмате хоза кийчъяьй. Венгрерча доттагІашца цхьана президиуме ба КПСС ЦК член, парте Нохч-ГІалгІай обкома хьалхара секретарь А. В. Власов, парте обкома шоллагІа секретарь Л. Д. Магомадов, парте обкома секретарь М. О. Буурт анов, г. Грозне партийни, советски органий викалаш, производстве хьалхолаттараш.

Митинг хьийийлар халкъа депутатий Грозненски городской Совета исполкома председатела В. М. Шамардина.

Дош лу парте горкома хьалхарча секретара Н. И. Семеновна. Укх делоша, аьлар цо, республикански центра къахьегамхоша дегаш чІоагІа гІоадаьна а хозахеташ а Іаэц вежаршха йолча Венгрера баьхка беза хьаьший.

Дуккхача тохкамех чакхдаьннад Советски Союза Венгерски Халкъа Республикаси юкъера доттагІал.

Дуккха шераш да Нохч-ГІалгІайчени Комаромски областеи къахьегамхошта юкъе айкха бувзамаш леладу. Цхьа шу хилла Іаш «Грозгипронефтехим» институтой «Олайтерв» яхача венгерски проектни институтои шоайла дуккха тайпара гІуланхаш леладу. Вай Іилмахоша, проектировщикаша венгерски коллегашка цхьана бенмате къахьийгар Комаромски мехкдаьтта чакхдоахача завода реконструкци яра эша техническа проект кийчъеш.

«Красный молот» завода коллективо, аьлар цо, кІеагта хІама дац вайна юкъера доттагІал хІара денна чІоагІагІа хилийтара. Заводе хьаеш йола насосаш, цементировочни а насосни а агрегаташ, венгерски специалисташа яхачох, тешаме а дика а болх беш я. Тха коллективо хоза а хеташ кхоачашду Венгре заказаш.

Митинге хиннарашна чІоагІа, дІаьхдаь тІоараш детташ тІайийпар трибуна тІа ваьнна ВСРП Комаромски обкома хьалхара секретарь А. Анталоци. Цо Комаромски областа берригача къахьегамхой цІерагІа моаршал делар митинге гулбеннарашка. ХІанз шоллагІа вай республике венав А. Анталоци. Оаха дика а хеташ белгалдоаккх промышленносте а юрта бахаме а оаш доаха толамаш, аьлар цо.

Венгерски делегацена керте латтача дувц советскии венгерски халкъашта юкъерча кІоаргга исторически оалаш долча доттагІленах. Из хьахелла Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце, чІоагІдаьд кортамукъале, керда вахар — социализм хьалъе боккъо лаккхара тІехьа лоаттабаьча къовсамо.

Фашистски ухах Венгри мукъаяьккхараш Советски Арме бІухой ба. Тхона, венграшта, цІакхха а бицлургбац тха халкъа сий а паргІато а бахьаце шоай вахар дІаденнараш.

Советско-венгерски доттагІалц, КПСС а ВСРП-на а ловца баьккхар А. Анталоцс.

Хьаьшашка дІайха моаршал хьаттар завода детсадерча бераша а дешархоша а.

«Электроприбор» заводе хиннача митинго хьахьекхар советскии венгерски халкъашта юкъера доттагІал дохаргдоацаш долга.

Визит чакхъяьннай

ВСРП Комаромски обкома хьалхара секретарь Альберт Анталоци керте хиннача Венгерски Халкъа Республика Комаромски областа партийни делегацена юкъе бар ВСРП Комаромски обкома экономика отдела заведующи Болаш Мико, ВСРП Комаромски обкома член, «Медикор» яхача фирма эстергомски завода приборист Йожеф Кантор, г. Татабанья кІоаран промышленноста управлене дунеи халкъашта юкъерча отдела заведующи Ласло Абиловски.

Селхан парте областной комитете къамаьл деча дакъа лаьцар КПСС Нохч-ГІалгІай обкома бюро членаша а венгерски делегаце членаша а. 1982 — 1983 шерашка Комаромски областеи Нохч-ГІалгІайчени партийни организацешта юкъе доттагІлен бувзамаш леладера план йийцар.

Цу дийнахьа венгерски хьаьший цІабахир. Грозненски аэропорте уж наькъабаха баьхкабар парте Нохч-ГІалгІай обкома хьалхара секретарь А. В. Власов, НГІАССР Лакхехьарча Совета Президиума председатель Х. Х. Боков, республика Министрий Совета председатель М. А. Керимов, парте областной комитета шоллагІа секретарь Л. Д. Магомадов, КПСС обкома секретарь М. О. Буурт анов, КПСС Грозненски горкома хьалхара секретарь Н. И. Семенов.

СУРТА ТІА: хьаьший «Мединструмент» яхача Гудермесски заводе.

Э. БАТІАЕВА сурт.

КПСС Центральни Комитетеи СССР Министрий Советеи

«Физически культурен спорти дІахо а шерагІа йоаржаяра» хьакъехьа соцам тІайийцаб КПСС Центральни Комитетои СССР Министрий Советои

Соцам тІа белгалдоаккх, физически культура шерагІа дегІайоалаяра, советски спортсмений говзал лакхъяра, дунеи халкъашта юкъера спортивни бувзамаш шердара мехка дикка дукха болх баьлга. Физкультурни болам боккха хилар социализмана карагІдьннача лоархІамеча хІамасх цаІ да.

Опыто хьаьхьох, физкультураца а спортаца а хан-ханнахьа занятеш яро къахьегама коллективай производственни хьоашамашта эффективни влияни ента, балха ха йоалр кІезигдента, къахьегама дисциплина чІоагІъелга, кадраш хувцалар кІезигдента.

Цунца цхьана СССР Министрий Советерча физически культурай спортеи Комитето, ВЦСПС-о, ВЛКСМ ЦК-ас, министерствашеи ведомствашеи, хІаьта иштта дуккхача спортивни организацеша доагІаш дар дац советски наьха хІара денначa вахаре физически культура юкъеяхьара. Йолаш йолча материальни базах боагІача тайпара пайда эцац. Бахача наьха цхьадола дакъа физически найгдар вай хаарча производства а СССР Герзашнарча Низий мугІарашка гІуланх даро а сагигара дІадехачунга хьежна дац. Болхлоий гІуланхера нахи дукхагІча даькъе физически чІоагІбенна ца хиларах ца могаш хулаш халкъа боахама дикка доккха зе хул. ЦІенхашта кхоачамбоацарца да юргашка бахача наха, студенташта, дешархошта физически кхетам балара даькъе. ХІанз а тІехьа во лел спортивни инвентараца, къаьстта берий, кхуьш боагІараша болаш, бахача наьха лахдена хьашташ кхоачаш дела.

Физически культуран спортеи комитеташа, шоай лоІамеча спортивни обществий советаша бахача наха юкъе физически культурен спорт шерагІа дегІайоаржаеш юха а теттаи, ча эша дукха чакхбоах ерригашенаш, республикански, краевой, областной яхьаши сбораши, цу гІулакха Іалаьмате дукха ахча доаду, дукха нах балха а дешара а тІерабоах. Физкультурни болам ведомствашта юкъе бекъабенна хиларо, шоай лоІамеча спортивни общественни структура лерттІа вІаштІехьъяьккха ца хиларо цІенхаштта кхоачамбоацараш дувлийт болх шерра боаржабара даькъе, советски спортсмений говзал лакхъяра гІулакх тІехьашка доах. Къаьстта физкультурно-уахкцІенон балха проблемашта а деш, Іилман тохкамаш дента ледара лел. Физически культуранеи спортаи пропаганда еча тайп-тайпарча яхьашта обзор ярах кхоачам бу, ца йоагІача тайпара тІаерзаяьъяц бахача наха юкъе физически культура шерра дІайоаржаяра.

Дукха моттигаш а моттигерча партийни организаша, халкъа депутатий Советий исполнительни комитеташа физически культура шерра йоаржаяра кулгал дента ледара леладеш коммунизм хьалъяра экономически, социальни, кхетам балара декхараш кхоачашдеча цун боагІача тайпара лоархІам ца беш.

«Наьха уахкцІенон йоаккхо яр, — аьлар КПСС XXVI съезде нов. Л. И. Брежнева, — физически культурен спорти дегІаярах дІакъоастале йиш йолаш дац. Московски Олимпиадо къаьгга хьагайтар советски спортсменашта карагІдаьнна башхадена хІамаш. Цхьабакъде, вайна даим дагадоалар алхха спортивни лакхленаш хилча ца Іеш, эггара хьалха физкультурен спорта шерагІа йоаржалц да. ХІаьта дукхагІча болча наха спорт духхьал уж хьежжа уха моттиг мара яц. Цу тайпара хьал тоаде деза. Физически культура дуккхача наьха хІара деннарча вахара юкъеяхьа еза, къаьстта берий вахара а хьош.

(Йистедовлар 2-гІа агІо тІа).

Завода профсоюзни конференци

Укх делоша Наьсарерча Аарнев ГІапура цІерагІча «Электроинструмент» заводе отчетно-харжамий профсоюзни конференци чакхъяьлар. Цига доклад аьча заводской комитета председатела Л. В. Орлова белгалдаьккхар, коллектив парте XXVI съезда решенеш кхоачашъяра тІагІертта къовсам лоаттабеш йолга. Партийни организаце кулгалца профсоюзни организаце къовсам лоаттабу «ХІара балха дийнахьа хьадер дукхагІа хилийта» яха болам шерра боаржабара, «коммунистически къахьегама ударник» яха цІи леладераш тІа дукхагІа хилийтара, болхлошта доагІаш дола къахьегама а бытови а хьалаш хьадара.

Цул тІехьагІа доклад юцаш къамаьлаш дир делегаташа инструментальни участка термиста С. Олдоева, керттерча технолога отдела бюро начальника У. Балаева, ремонтно-механически цеха токара С. Бузукоиникле, механически цеха начальника Р. Мальсагова, завода директора М. Зурабова. Цар къаьстта терка тІахоар предприяти, цун подразделенеш ритмично болх беш хулга Іалашдаьза дарг ца хилара, продукце дикал тоае езаш хилара, болхлошта цхьы а дикагІдола къахьегама, салоІама хьалаш хьаде дезаш хилара, производственни къахьегамеи дисциплина телхаерашца лоаттабу къовсам чІоагІбе безаш хилара. Бухсоцаш лз дерриге чулоацаш бола соцам тІайийцар конференце.

Конференце балха юкъе дакъа лоацаш яр ВЦСПС инструктор Е. Я. Голикова, еза машинаштъерий болхлой профсоюза обкома председатель Н. М. Исраилов.

Профсоюза заводской комитета председателлла юха а Л. В. Орлов хержар.

«ХӀара балха дийнахь хьадер дукхагӀа хилийта» яхача девизагӀа шерра социалистически яхь а йоарьжаь цхьайттлагӀча пятилетка хьалхарча шера план хаьал хьалха — 7-ча ноябрга кхоачашъйира нъахьегаш ба «Электроприбор» яхача завода болхлой. Массаза а шоай смени нормаш лаккача дикалца тӀехкхоачашъю завода кхоалагӀча цехе къахьегача Аванесов Леон Карапетовичи кулгаллеча бригада коллективо. Насосаш вӀашагӀъехнаш ба уж. Цар арахеца продукци дукхагӀча дакъе дикала Знак йолаш я.

СУРТА ТӀА: (аьттехьара аьрдехьа) бригадир, Л. К. Аванесов, цуй гӀоцчий М. Н. Коковенков Н. Н. Бабарови дикала Знак йола 9МГӀ-73 яха насос вӀашагӀйоллаш боахк.

И. ПЛИЕВА сурт.

Парторганизацешка—отчетоши хоржамаши

БАЛХА ХЬАЛАШ ТОАДЕ, ПРОДУКЦИ ДИКАГӀА ХИЛИЙТА

ХЬАЛХА даим тӀехьаюсачарна юкъе юлаш хинна Наьсарера трикотажни фабрика коллектив укх тӀехьарча хана районе кеттел эррига республике а коталонаш йоахаш хьайоагӀа. Ханал хьалха кхоачашйир иттлагӀча пятилетка оттдинеш, арахецача продукце боарам лакаб-наб 40 процент, цкъаьн аьхаьен дукхагӀа маьхалъаьккхай продукци, 23,8 процент аьеккай къахьегама оьсарле.

Дийна дӀадоладьд хӀамаш тегараша карара шу я. Съезда сийна социалистически яхь дӀайолаьр къона коммунист КПСС обкома член Султыгова Фатима керте латта цхьоалагӀча конвейера коллектива яр. Из болам предприяте шерра баржабах доккхе беркат даьлар. Вернигача мехкарча коммунистий форума шин бетта йола шоай задaнеш кхоачашъяь нанъалхар фабрикеса 150 швея-мотористки. Цул тӀехьагӀа а яхь байрах лакха лоаттаеш хьабоагӀа цхьоалагӀча конвейера кхалнах.

Съезд чакхъаьнначул тӀехьагӀа вай мехка хьалхалаттача предприятей коллективаша санна 7 ноябрга кхоачаш шера задaнеш кхоачашъяра шоай юкъъостий тӀахьийхар цар. Цо кхы а айлир предприяте яхь тасагӀа, хӀара бетта-бетта шоай задaнеш дикка тӀехкхоачашъеш хьаьнай коллектива бархӀ бетта. Цу юкъа план 107,4 процент кхоачаш а еш, лийрхӀачул совгӀа 272 эзар сома маьха продукци йоха карагӀдаьннад царна. Отчетни юкъагӀа шин изделене дикала Знак еннай. Уж толамаш довзача онда дакъа юкъедиххьад коммуниста С. Акиев кулгаллеча Ачалукхерчен Л. Муцольговас кулгалдеча ЖӀайрахьарчен филиалаша а. ХӀаьта Л. Чилиева, З. Богатырева, М. Евлоева санна болча 22 хӀамаш тегарашен Л. Муцольговаи Г. Торшхоеван керте латтача бригадашен хӀанoле а тӀадоагӀача шера чотах къахьег. ХӀанз фабрике къахьегача 1437 сагах 300 коммунистически къахьегама ударник яхе цӀи лелаеш ва, 786-ие из бокъо яккхара къовсам лоаттабу.

Цу лакхӀенашна кхачара предприяте партийни организацеи администрацеи коллективера нах хьалхалаттарий хьоккамашка кхачара тӀеразабарца цхьана шоай балха юкъмоттиге лоаттадьд къаьст-къаьстача цехашта. участкашта реконструкци яра, балха хьалаш тоадара дешаш. Укх тӀехьарча шин шера болх бе йолаьлийтай пхиъ керда конвейер, кӀезигдаьд продукци тегаш доагӀачул совгӀа кӀадаш дӀаухийтилга.

Цу дерригне бе боагӀа хам а беш карагӀдаьнначох кхоачамбаь Ӏе коллектив дага йоацилга, керда, кхы а даккхагӀа дола толамаш дизара из бӀубенна йолга дика гуш дар укх денoшка укхаза чакхъаьннача отчетно - хоржамий собрание. Цига доклад дича партбюро секретара З. А. Богатыреваc, кхыча коммунисташа хьадде дийцар шоай болх юкъабеттача бахьанех, гӀулакх тоадара де эшараш белгалдаьхар.

Иштта собрание къамаьл даьча № 1 йолча цеха швея-мотористкас Кодзоева Хьанифас терком тӀаьзар болх юкъабеттача, къахьегама оьсарле лохъеча дукхха кхоачамбоацарашта. Балха хьабаьнначул тӀехьагӀа шифаш хьаелларга, материал хьааларга хьежаш тоъал дукха ха йоаю хӀамаш тегараша, каст-каста тоаяь ца йоалаш латташ хул машинаш, цкъаза цхьа лоадам боаца хӀама ца хилар бахьан долаш болх юкъагӀбус, лоха я цхьаболча болхлой къахьегама дисциплина. Уж лелардоаш дӀаяхара шоай низаш тӀадерзаде деза коммунисташа, эррига общественни организацеша, аьлар цо.

Отчетни юкъ продукцега дӀадохийтар кхоарa, продукце дикал тоаяра дилача тха балха тӀа дукха дика хувцамаш хиннад, аьлар баракъаш доахача участка мастера Султыгова Ӏашата. Цу хьакъехьа хаьдда болх беш хилар цехови а фабрика а партийни организацеш. Собранеш хан-ханнахьа чакхйоахар, баракъаш дика лоахий, къахьегама дисциплина миштай, социалистически долахье лорайой хьожаш бейлаш чакхъяьхар. Цехе вӀаштӀехъаьлийхай гойтара агитаци, хӀара дийнахьа «молнеш» арахеш. Тха дукхагӀбола коммунисташ, комсомольнаш общественни балха юкъе хьиноге дикъа лоацаш хулга Ӏалашдаьл.

— Июль-август беттаща баракъаш дахарa план 120 процент кхоачашъе аьттув баьннаб тха коллектива. ХӀаьта дӀахо йоалча хана а хьинар лаьгӀ ца далийтора совгӀа, кхы а лакхде карагӀдаргдар, ишахьа санна яша кӀидаш, кхьйола материалаш боаламегӀа лоатталоре, болх кийнна хьебаре къахьегама хьалаш тоадие. Балха процессашта механизаци аьлц, тхоца кхьметтел дахьа лаьна баракъаш оксаде дӀачудахьа тележка а ии. Из бахьан долаш 25—30 килограмм лоаал доля хӀамаш кара дӀанхддьа еаш хул цига. Керда истолаш, кхыйола чоалхие йоаца механизаци оттаяра дукхлаз заявкаш тийнай оаьт администрацега, уж дешаш хӀаоа собранe дувцаш хиннад, хӀаьта а гӀулакх хайра эргалоьлаш дац.

Вай лакхе белга ма денкхара, Ӏашата баракъаш лахара шоашта даим эша материал лоаттаи йоахар, хӀаьта собране къамаьл даьча Ачалукхерча филиала болхлочо Булгачева Зарас шоай балха Ӏаткъача гӀулакхех дувцаш аггара чӀоагӀагӀа терком тӀаьзар шоашта хан-ханнахьа даьха даьнна баракъаш хьа ца телаш хилара. Къахьегама хьалаш тоадьра фабрика кулгалхоша а партийни организаце а дукхагӀа довкхо ца йича яаг ца хилара. ХӀаьта бухсоцаш телам гӀер дерригне кхоча тьураш деш, арахецача продукце дикал тоеш шоаш цхьайтталагӀча пятилетке тӀагӀертта къагабарда, аьнна.

ХӀАЬТА тӀехьара по аьннар фабрика эррига коллективо а хадданъ шиъ план хьичари тӀаьхийта дезаш гӀулакх да. ХӀанз аьлча продукце дикал тоаяра дакъе цхьайолча конвейерашта, бригадашта цхьадола хӀамаш карагӀдаьнадале а, фабрика коллектив бӀарчча хьайцача доккхал де хӀама ца хилаpал совгӀа, боак дукхагӀа а кийсъаьлийтай. Соахка бархӀ бетта цу тайпара продукци 50,5 эзар сома маьха хиннача метте, карарча шера цу юкъа из 82,4 эзар сомага дӀакхаьчай. лохлуш латт сортность. ХӀаьта фабрика а цехий а партийни организацеша кӀезига дийцадаш арахецача продукце дикал тоаяра дешаш, баьнда. цига шоаш де аьнна тӀанйцар чакх ца доаккхаш, гӀулакх бокъонтахьа доаккхилга Ӏалаш ца деш Ӏийнаб уж. ХӀаьта дукха ха йоацаш парте Центральни Комитето тӀаийхь решенеш кхоачашъеча тӀахьожам лоаттабелга чӀоагӀдарах болча гоцамо дӀадеза цу дакъе беш бола болх хьаддача лостамагӀа лелабелга. Собране иштта белгалдоахар кийчъю продукци дика йий хьожаш администраце балха тӀахьожам лоаттабеча комиссе а леладара болх бу яхаш. ДӀахо йодача хана из гӀулакх тоадара чӀоагӀа оарцагӀьала еза партбюро.

Фабрика партийни, профсоюзни, комсомольски организацеша хӀанз а Ӏалашдаьдац эррига участкаш, бригадаш бӀарчча цехаш шоай планови декхарех лоархӀаеш хулга. Тха цеха коллектива бархӀ бетта 400 эзар совгӀа изделеи арахецара декхар тӀадисад, везита аьлча, план 89,3 процент мара кхоачашъаьлц, аьлар швея-мотористкас Дарсигова Дибас. Керттера бахьан фуд аьлча, из да коллективо лерттӀа къахьегама дисциплина чӀоагӀъелга Ӏалаш ца дар, кадраш дукха хувцаелар, къахьегам дика вӀаштӀехьа ца баьккхар, кхыдараш. ХӀаьта из дерригa а оьлангара деза тоадеш хувцара партийни организацеи администрацеи даьза дагдоарa да тӀаьлалача гӀулакхацара кадрай бехктоккхам айбелга, кулгаллеча балхаш тӀа хьежабу пох бокъонца гӀулакх довзаш, опыт йолаш, хьалхашка латта декхараш кхоачашдара нах оарцагӀбахе ховш бараш мара ца уьттабелга, белгалдаьккхар цо. Цо аьннар бокъдара кхоачам ба отчетни юкъа оборудовани лехьа ха йоаеш лаьттой 12950 сага-сахьата, дукха прогулаш ер, балха ханчахьа хьа ца боагӀаш, кагий леккъораш деш моттигаш хул аьлча.

Фабрика коллективе дукха ба къахьегаш кагирхой. ТӀаккха кхетадеш де коллектива юкъара декхар кхоачашдеча цар алеюо дакъа юкъедихьа хилар. Белгаа ца даьккхача даргдал фабрика комсомольски организаце кийсига дукхьашха «НГӀАССР-а 60 шу дизара — 30 хьинаре декадаь» аьнна дӀабоьлаб болам ВЛКСМ Нохч - ГӀалгӀай обкомо къоабалбеь тӀа а кийна, хӀанз республика кхыча кагирхой коллективашка баьржалга. Цох лаьца а хӀаьта иштта шоашта карагӀдаьккача кхыча дикача гӀулакхех а дувцаш ВЛКСМ комитета секретара Берсанов Мурада хьоаха ца еш йитаязар коллективе беча кхетама балха тӀара мела моттигаш, дагза дисараш. Хьехамчий болам шерра боаржабаьбац, туристически походаш, пропагандисте хьалхалаттаршица вӀашагӀкхетараш кӀезига чакхдоах, партбюро, фабкомаца цхьана бӀарг тӀетташ хоза кийчъаьа йола гойтара агитаци хулга Ӏалашдаьдац.

Цуйна тӀатоха деза коллективе массови мероприятеш кӀезига чакхйоахилга. Цар балха практике чӀоагӀденна дӀаотталац интернациональни, атеистически дешашта хетаяь сайренаш чакхйоахилга, конференцеш елга, кхаь ноохала викалий вӀашагӀкхетараш делга. Занятеш, беседаш, кхыйола мероприятеш тӀехьйоахаш дукха моттигаш хул цхьаболча идеологически балха бӀухоша шоай декхо формально кхоачашду, боагӀача тайпара къовсам лоаттабаьбац дӀахача замах юкедисача ширдаьннача гӀулакхашца.

Собране къамаьлаш даьча № 1 йолча цеха начальника Б. Бекова, керттерча инженера Н. Ю. Енинас, директора В. Н. Батурина, кхычар дийцар партбюрой терхам тӀаозаш дар хӀара коммунист, хӀара къахьегамхо вахаре деналера позици лувцаш, нийса доацачуница хьийаре къовсам лоаттабеш хулга Ӏалашдара.

Фабрике кхоачамболаш яц партийни, комсомольски прослойка, кӀезига ба дийша баьнна специалисташ. Из дерригa а тоадара хӀара денна къахьегa деза фабрика партийна организаце, цу гӀулакхашцара хӀара коммуниста, профсоюзни, комсомольски, кхыча общественни организацей лоархӀам хаддаза лакх а беш.

Собране дакъа лоацаши къамаьл деши хилар КПСС обкома яйгаза, кхачан промышленностеи торговлеи отдела заведующий Л. К. Муратова, парте Наьсарен райкома хьалхара секретарь А. А. Мякиев.

Партбюро секретарала юха а З. А. Богатырева хержар.

С. МАНСИГОВ.

КПСС ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТЕИ СССР МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ

(Постановлени. Доладу 1-ча оагӀув тӀа).

ДегӀаеннача социализма хьалашка мехка экономически оборонни потенциал айяра, советски наьха духовни хьашташ кхоачашдара мамогга гӀулакх деш, саг массе а оагӀорахьа гармоничойегӀавоалаеш, цун хьинаре вахара позици хьакколлаш хила еза физически культура.

КПСС Центральни Комитето, СССР Министрий Советo, союзни республикай компартей ЦК-аш, парте крайкомаш, обкомаш, окружкомаш, горкомаш, райкомаш, КПСС XXVI съезда решенешка, ков. Л. И. Брежнева указанешка хьежаш декхарийла яьй физкультурни болама ду партийни кулгал чӀоагӀде, физически культурен спорти бокъонца шерра дегӀахкувлара хьалхаре советски, профсоюзни, комсомольски, спортивни, боахама органий бехктоккхам лакх[illegible].

Физически культура дегӀайоалара йоакхо яр Ӏалашде деза физически культурица, спортаца, туризмаца занятеш яра СССР хӀара гражданина советски Конституце луча торонах биэза пайда эша йиш хургйолча тайпара.

Къаьстта бериш, кагирхой а долаш, укх гаргарча шерашка физически упражненешца, спортаца, туризмаца занятеш елга, советски сага хӀара денна эшаш дола хӀама хилийтара физически культурни спорти дӀахо дегӀайоалара кийч а яь практически мероприятеш чакхъяха еза.

СССР Министрий Советерча физически культуран спортен Комитета могадаьд советски наьха хӀара денарча вахаре физически культура юкъаяхьара балха кулгал делга тоадар, мехка спорт дӀахо дегӀайоалаелга Ӏалашдар, «Къахьеген СССР оборонаа кийча ва» яхача комплекса лерда тӀа бахача наьха еррагача группашта физически кхетам балар арганьнкха тоадар, кадраш кийчъярен говзал лакхъярен боарам айбар, дунен халкъашта юкъеоча спортивни бувзаммий эффективность айир, цу достамагӀа министерствай, ведомствай, общественни организацей балха координаци яр.

СССР Министрий Советерча физически культуран спортен Комитета, моттигашкарча цуй органийя практически болх тӀаоерзабе беза физически культура, спорт, туризм, массе оагӀорахьаре салоӀилга шорра доармадара, физически культура хӀара советски дехала быта юкъеяхьарех йола КПСС XXVI съезда решенеш кхоачашъяра. на де деза профсоюзаша, комсомоло, СССР ДОСААФ-о, кхыча общественни организацешца, министерствашца, ведомствашца айхха бувзам а лелабеш.

Мехка физически культуранеи спортан партийни а пачхальалкхен а кулгаллар чӀоагӀдарца цхьана физкультурни болама общественни юкъйгаш дӀахо а дегӀахкувла, советски наха физически кхетам балара лоархӀамегӀдола декхараш кхоачашдеча шоай лоӀамеча спортийни обществой а спорта тайпах йолча федерацей а лоархӀам лакхбе беза.

Физически культура дегӀаккхувлара эггара керттера дола декхараш кхоачашдеча кадраш кийчъечен цар говзал лакхъечен, спортивни гӀирсаш хьалдечен царех дикагӀача тайпара пайда эцачен, спортивни инвентари оборудований хьаеча, дукххача наха дакъа лоаца спортивни мероприятеш чакхйоахача советски, профсоюзни, спортивни органий а СССР ДОСААФ комитетий а балха координаци яр тоаделга партийни комитеташта тӀадилла.

Физкультурни болама, физически кхетам балара эррига система керттера декхар — советски наьха уникцӀено чӀоагӀъяра, цар хьинари къахьегама оьсарлеи лакхъяра. Даьхе, социализмана кагӀдаьннараш лораде кийча хилийтара, кхувш йоагӀа тӀехье нравственни оамалаш йолаш, тӀах аьнна, низ болаш, фуннагӀа лоергдолаш, вахар дукха дезаш хилийтара мамогга тӀо дар.

Союзни автономни республикай Министрий Советашта, халкъа депутатий краевой, областной Советий исполнительни комитеташта, СССР Министрий Советерча физически культуран спортен Комитета, министерствашта ведомствашта тӀадиллад:

бахача наха физически кхетам луча кулгаллар тоаделга. Планови задaней лардa тӀа физкультурни болама материальни база дӀахо чӀоагӀъяра де деза гӀулакхаш чакхдоахилга;

спортивни туристически хӀамаш ханна лелае тела пункташ а йоа кха тхаьаш а алсамйоахилга, моттигерча промышленноста предприятеша уж товараш дукхагӀа хьадар Ӏалашделга;

профсоюзни комсомольски организацешка цхьана нах бахача моттигашка, цу дакъе Белоруссе, Ленинград, Пенза городашка Ӏоаьхта опытах пайда а эцаш физкультурно - спортивни клубаш, физкультурно - уникцӀено чӀоагӀъяра комбинаташ дукхагӀа хулийтилга.

СССР Министрий Советерча физически культуран спортен Комитета, ВЦСПС-а, ВЛКСМ ЦК-на, цунца хьаьтдолча министерствашта ведомствашта тӀадиллад 6 бутт боалаш нах чу ца беха помещенеш хьежара, уж оборудованешa кийчъяра, спортивни балха финансированни яра, материально-технически Ӏалашо еча шефаш йолча организацеша дакъа лацара порядок юкъе а йолаш наха бахача моттигашка физкультурно - массови болх вӀаштӀехьбаккхара хьажьехьаре нормативно - правовой акташ кийсъярех а аргаьхка тоаярах а йола предложенеш СССР Министрий Советe дӀачулулга.

СССР Министрий Советерча физически культуран спортен Комитета представленега 1982 шера дена СССР Госплано СССР экономически а социальни а дегӀаккхувлара Пачхьалкхен планий проектаща юкъеккухьалда физически культурен спорти дегӀаахара керттера хьокхамаш. СССР ЦСУ-с пачхьалкхен статистически отчетноста тӀа белгалйола уж кхоачашъяра итогаш.

СССР Министрий Советерча физически культуран спортен Комитета ВЦСПС-на, ВЛКСМ ЦК-на, СССР лакхерчен юкъерча специальни образоване Министерствана, СССР просвещене Министерствана, профессионально - технически образоване СССР Пачхьалкхен комитетаца, оборона Министерства спорткомитетаца, «Динамо» яхача эррингсоюзни физкультурно - спортивни обществa Центральни советаца, СССР ДОСААФ ЦК-на цхьана тӀадожадаьа мехка яхьалуи сбораш елга порядкагӀа леладара. цу гӀулакхашта средствашкхо кхом беш дӀахийтара хоадам боллаш дола гӀулакхаш чакхдоахилга. Къахьегама коллективашкен дешара заведенешкен, городашка, районашка спортивни мероприятеш вӀаштӀехьаха нах балхехи дешарахи мукъа болча хана, хӀаьта окружной, областной, краевой яхьаш — массера яхар мо, шоатта деношкен кӀиран деношкен.

Мехка еш йола эррингсоюзни, республикански, краевой, областной яхьаш сборашкӀезигъе. Спорта ловзара тайпашта йолча лакхерча, цхьоалагӀча, шолагӀча лигай командий яхьашта Ӏилман лард тӀа латта система кийчъе, уж гаьна дӀа-юха ухилга кӀезиг а деш.

СССР Министрий Советерча физически культуран спортен комитета тӀадиллад, 1981 шера дена, хӀара олимпийски циклана эррингсоюзни дунен халкъашта юкъерчен керттерча спортивни яхьан цаӀ дола календарь (шоай лоӀамерча спортивни обществайи ведомствайи предложенеш чоте а эцаш). Къахьегама коллективашкен дешара заведенешкен яьза аргӀоацача физкультурно-уникцӀенон мероприятей перечень чӀоагӀъелга. Керттера терхам тӀаберзабе къахьегамхой кагирхойи юкъарчал доацаш предприятешкарча, колхозашкарча, совхозашкарча, учрежденешкарча, дешара заведенешкарча, нах бахача моттигашкарча физически культуран спортен занятешта юкъеоза[illegible].

Партийни комитеташта, халкъа депутатий исполнительни комитеташта, профсоюзий советашта могадаьд спортивни мероприятеш яра сводни календарни планаш кхоачашъяра, республикал, краял, областал арахьа номанадаш дӀаахара тӀахьожам лоаттабелга, яхьаштен сборахтен къахьегамхой производствана гӀерабоаза, физически культуран спортан нах дукхагӀа юкъе оаза де а деш спортивни мероприятешта тӀехьаьлча дукха пачхьалкхени общественни средствашa дӀаухийта нах чӀоагӀа бехктоккхаме оаьлга. ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК, СССР Министрий Советерча физически культуран спортен Комитета, министерствашта, ведомствашта тӀадожадаьд къахьегама коллективашка физически культурен спорти дӀахо дегӀайоалаяр Ӏалашделга, профсоюзий заводской, фабричи, моттигашкарча комитетий, комсомольски, спортивни, боахама организацей низаш физически культуран спортен занятешта хиларза даргдоаца хьалаш хьадара, спортивни клубаш физически культура коллективаши чӀоагӀъяра, ГТО-, туризма, юкъарча физически кийчон секцеши уникцӀенон группаши дукхагӀа хилийтара тӀа а дерзадеш.

Производстви эффективность лакхъяр, къахьегама дисциплина чӀоагӀъяр, лазараша профилактика яр духьа предприятей, совхозий, колхозий, учреждений, лакхерчен юкъерча специальни дешара заведеней, профессионально - технически училищей кулгалхошта могадаьд профсоюзни, комсомольски, спортивни организацеша цхьана къахьегамен дешарен хьалашта тоар йолча предприятешкен учрежденешкен производственни гимнастика юкъейоалаяр Ӏалашделга.

ВЛКСМ ЦК-ана тӀадиллад бераш, дешархоша, Солх беча а юртарча а кагирхошта физически кхетам балара болла, физкультурно - массови балха лоаттамех бола комсомола комитетий бехктоккхам лакхбелга. Советски кагирхой массе оагӀорахьара образоване хилла ца Ӏеш духовни хоза, уникцӀена, низ болаш, физически чӀоагӀа болаш хила беза. ХӀара пионер, комсомолец, дӀамига саг ГТО значкист хургволаш. хан-ханнахьа физически культура, спорт, туризм лелергйолаш гӀулакх вӀаштӀехьдаккха деза. Де лерхӀечоа тӀадерзадаь леладе хьалкхуш йоагӀача тӀехьен дика хьашташ хьадар, тӀатеӀла къовсам лоаттабе гӀаьле уваара, корта бохабу малараш мелара, кхыча зенечен хьаштдоацачен оамалашта духьала, къонача наха деррагӀа Ӏомаде физически нравственни кхетам лакха болаш хила безилга, Ӏомаде хьинар, къовсахчал, деналъ долаш хилар, къахьегаман СССР оборонaа кийча хилар. Комсомольски пионерски болхлой активисташ декхарийла ба физически культуран спортен занятешка шоашкара хьоктам гойташ хила, массови физкультурни болх дика вӀаштӀехьбаккха ховш хила.

СССР просвещене Министерствана, СССР лакхерчен юкъерча специальни образоване Министерствана, СССР уникцӀено лораяра Министерствана, профессионально - технически образоване СССР Пачхьалкхен комитета, СССР Министрий Советерча физически культуран спортен комитета ВЦСПС-ацеи ВЛКСМ ЦК-ацеи цхьана тӀадиллад:

дешархоштен студентически кагирхоштен физически кхетам балара кулгаллар овлангара тоаделга, дешаш мел йоаккхача хана общеобразовательни школашка, профессионально - технически училищашка, техникумашка, вузашка физически культуран спортен учебни йоаца а факультативни а занятеш хан-ханахьа елга Ӏалашделга. Цунга хьежжа физически кхетам балара йолаш йола дешара программаш товелга;

школо даха ха йоацача берашнара физкультурни занятеш тоаелга, физически кхетам балара теори практикен Ӏомаеш берий бешаний хьехархой, лораш, воспитателаш кийчбари цар говзал лакхъяри вӀаштӀехьдоаккхилга;

эррингача общеобразовательни школашка, профессионально - технически училищашка Ӏуйрийнaра гимнастика, йӀаьхача переменех дегӀ хьоаде деза ловзараш дар, хьера бетта уникцӀенони спортен деношка чакхдахар, дӀаьхдаьча дей группашки хӀара денна физически культура занятеш яр Ӏалашделга;

«Старты надежды» яха берий спортивни ловзараш, ВЛКСМ ЦК приза яккхара яхьаш, хӀаьта иштта училищайи техникумийи дешархошта, вузий студенташта юкъе ловзараш дар хьинарегӀа юкъедоаладелга.

СССР финансай Министерствана тӀадиллад, 1982 шера дена, 30 а кхы дукхагӀа а классаш йолча общеобразовательни школашка хьехархочун йиззача ставка боарамагӀа физически культура классе боаца болх барах тела аьча хьежаделга, хӀаьта иштта дешаш болча нагирхошта физически кхетам баларга дӀадодачун нормаш тӀехь-тӀехьагӀа лакхъе оттаелга а.

СССР просвещене Министерствана мукъа беннаб дешархошта физически кхетам балара методически совет вӀашагӀйолла.

СССР просвещене Министерствана, СССР уникцӀено лораяра Министерствана, физически культуран спортен Комитета могадаьд ВЦСПС-ацеи СССР ДОСААФ ЦК-ацеи цхьана, материальни базеи кадраши яле, спортивно-уникцӀенон лагерий сеть шерьелга, уникцӀена ца хилара лаьрххӀача медицински группана юкъебихьача дешархошца физически культура занятеш вӀаштӀехьяхар тоаделга.

Даьза даргдоацаш лаьрхӀад берий-кхелетарий спортивни школай гӀулакхаш берашен кхелетарашен юкъе беш бола физкультурно-уникцӀенон кхетамен болх вӀаштӀехьбаккхара, хӀаьта йоагӀаш йола материальни базеи квалифицированни кадраши йолча школашка — спортивни резерваш кийчъяра тӀадерзаделга.

СССР Министрий Советерча физически культуран спортен Комитета, ВЛКСМ ЦК-ана, СССР лакхерчен юкъерча специальни образоване Министерствана, СССР просвещене Министерствана профессионально-технически образоване СССР Пачхьалкхен комитета, профсоюзий шоай лоӀамерча спортивни обществай эррингсоюзни совета, оборона Министерства спорткомитета, «Динамо» яхача эррингсоюзни физкультурно - спортивни обществa Центральни совета тӀадиллад:

спорта олимпийски тайпаш дӀахо дегӀадоаладар Ӏалашделга, спортивни резерваш кийчъяра болх чӀоагӀбелга. Къаьстта лийгача атлетике, гимнастике, нек дара, футболе, хоккее, канекаш хехкара, лыжни спорте. Лакхъе спортивни школай, олимпийски кийчон центрай, спортивни профиль йолча школай-интернатий балха эффективность, цар материальни база чӀоагӀъе, дешара-тренировочни гӀулакхашта дӀадохийтача аьчан кхоам бе:

спортсменашца беш бола идейно-кхетама болх тоабелга, эррингача сборни командашкен спортивни школашкен хаддаза де дерхӀар кхоачаш а деш политически дешар вӀаштӀехьдоаккхилга, советски патриотизман пролетарски интернационализман лакха уйла йолаш, коммунизма гӀулакха мутӀахьа болаш дунен спортивни арене котало яккха кийча болаш кагирхой кхебелга, спортера кийрча гӀулакхаш (шоашта пайда бе гӀертар, меценатство, спортсменаш шоашкахьа баха гӀертар, и. кх. дӀ.) хьадда дӀадоахилга;

цхьана физкультурни мероприятеш чакхйоахача, спортивни гӀирсаш хьалдечен тоадечен хана пачхьалкхени общественни средствашта еча кооперированех, цу мероприятеш юкъе дакъа лоацача пачхьалкхен е общественни хӀара организаце пурамагӀеи решенегӀеи шерагӀа пайда эцилга.

СССР оборона Министерствана, чурча гӀулакхий Министерствана, СССР пачхьалкхен кхерамзлен Комитета, Советски Эскарен ТӀема-Форда Флотен Керттерча политически управленена могадаьд тӀема гӀулакхаш тӀарча наха физически кийчо дӀахо чӀоагӀагӀа яра, эскархой спорт дегӀайоалара тӀадерзадаь гӀулакхаш чакхдоахилга.

ВЦСПС-ана, ВЛКСМ ЦК-ана, СССР лакхерчен юкъерча специальни образоване Министерствана, СССР просвещене Министерствана, СССР уникцӀено лораяра Министерствана, профессионально - технически образоване СССР Пачхьалкхен комитетаца цхьана СССР Министрий Советерча физически культуран спортен Комитета, СССР оборона Министерствана, ДОСААФ ЦК-ана тӀадиллад эскаре хьежа ха йоацаши ха йолаши бола кагирхой физически кийчбара болх чӀоагӀчоагӀа белга, ГТО комплекса нормативаш хьаьнача формализм лелаеш йола моттигаш овлангара дена дӀайоахилга, спорта технически тӀема-прикладной тайпашта уйла дукхагӀа тӀайохийтилга, къаьстта а автомобильни, мотоциклетни, парашютни, стрелкови тайпашта.

Спортивни обществай балха мах беча хана спорта прикладной тӀема-технически тайпай хьоккхамаш теркалдолда.

Союзни автономни республикай Министрий Советашта, халкъа депутатий Советий исполнительни комитеташта, СССР Министрий Советерча физически культуран спортен Комитета, ВЦСПС-а ВЛКСМ ЦК-ана тӀадожадаьд спортивни балаех, моллагӀча ведомства доалахьа уж яле а, эффективно пайда эцилга Ӏалашдар. Спортивни гӀирсаш хьалдеш коллективий гӀулакхий мах бара къахьегамхоштен берашген юкъе беча физкультурно-массови балха боарам керттерча хьоккхамех цаӀ лархӀар. Бахача нахаца спортивни занятеш яра хӀара балха денах ах хана стадионаш, спортивни залаш, бассейнаш, кхыйола гӀирсаш телга оттадол[illegible].

ВЦСПС-о, ВЛКСМ ЦК-ас, «Динамо» яхача Эррингсоюзни физкультурно - спортивни общества Центральни советo, СССР ДОСААФ ЦК-ас дакъа а лоацаргдолаш СССР Госплана, СССР Министрий Советерча физически культуран спортен Комитета, союзни республикай Министрий Советашта. спортивни товараш хьадеча министерствашкен ведомствашкен. СССР торговле Министерствана, Центросоюза тӀадиллад экономически социальни дегӀаахара планий проекташ кийчъеча хана дукххача наха юатташ дола, къаьстта а берашкен кхуаш боагӀарашкен лаьрхӀа, спортивни товараш дукхагӀеи дикагӀеи хьадара задaнеш уттаелга.

СССР лакхерчен юкъерча специальни образоване Министерствана, СССР просвещене Министерствана, профессионально - технически образоване СССР Пачхьалкхен комитетаца, ВЦСПС-ана цхьана СССР Министрий Советерча физически культуран спортен Комитета тӀадожадаьд физически культура хьехархой, инструктораш, методисташ, тренераш, кхыйола физкультурни кадраш дикагӀа кийчъелген цар говзал лакхъелга. Физически культура кулгалдеча болхлой говзал лакхъелга Ӏалашде. Массови физкультурно - уникцӀенони туризман специалисташ кийчбар вӀаштӀехьдоаккхилга. Дешара хьаьт долаш йолча организацеша цхьана СССР Министрий Советерча физически культуран спортен Комитета, ВЦСПС, СССР ДОСААФ ЦК-ана могадаьд эррингача тренерски кадрашта 1982—1984 шерашка аттестаци елга.

Партийни комитеташта тӀадиллад физкультуран спортен комитеташ, шоай лоӀамерча спортивни обществай советаш физически культурен спорти дӀахо шерагӀа йоаржаелга Ӏемашде низ кхоачаргболаш болча специалисташца Ӏалашъелга.

Кулгалду кадраш кийчъярен цар говзал лакхъярен программашта «Физически культура» яха тема Ӏомаелга юкъедахьа могадаьд ВЦСПС-а, ВЛКСМ ЦК-ана, министерствашта ведомствашта СССР Министрий Советерча физически культуран спортен Комитеташ дага а аьнна.

Ӏилмаи техникаи СССР Пачхьалкхен комитетаца, СССР Ӏилмай Академе, СССР медицински Ӏилмай Академе, СССР педагогически Ӏилмай Академе йоагӀйоагӀача институташца цхьана СССР Министрий Советерча физически культуран спортен Комитета тӀадожадаьд министерствашкен ведомствашкен дага а аьнна физически культурен спорти дегӀайоалара лоархӀамегӀарча лостамашка деча Ӏилман тохкамий боарам лакхбра, царна дикагӀа планировани координаци яра тӀаерзаяь мероприятеш кийчъелген чӀоагӀелеем. СССР Министрий Советерча физически культуран спортен Комитета спортивни подразделенеш, Ӏилма - тохкамен дешарен заведенеш лакха квалификанеш йолча Ӏилман кадрашца чӀоагӀъелга.

Физически культура Эррингсоюзни Ӏилма-тохкама института тӀаяххай массови физически культура проблемашта деча Ӏилман тохкамех хьахуларaш вӀашагӀтохара, чакхдахара. физически болама практикана юкъеккухьача тӀахьожам лоаттабара йолча керттерча организаце функцеш.

СССР уникцӀено лораяра Министерствана, СССР министерствашкен ведомствашкен, союзни республикай Министрий Советашта тӀадожадаьд физкультурникийи спортсменийи уникцӀено магӀча хьал тӀа хара лоаттабу лорий тӀахьожам тоабелга: дарбан - физкультурни диспансерий сеть шерьяра, хӀанзарча оборудованеца, аппаратураца, медикаментозни средствашца уж Ӏалашъяра де доагӀар делга; халкъа боахама доагӀ-доагӀача доакъошка уттаеча санитарно-уникцӀенон мероприятей комплекси планашка дукхача лазарашта профилактика чӀоагӀагӀа яр духьа физкультурно-уникцӀенон болх интенсивнегӀа чакхбаха уттабелга.

СССР Министрий Советерча физически культуран спортен Комитета, издательствай, полиграфе, книжни торговле дешашта йолча СССР Пачхьалкхен комитета, телевиденеи радиовещанеи дешашта йолча СССР Пачхьалкхен комитета, кинематографе дешашта йолча СССР Пачхьалкхен комитета, «Знание» яхача Эррингсоюзни обществана, централни моттигерчен газетий журналий редакцешта тӀадиллад:

хӀара денна физически культура занятеш яра наха эшараш дегӀадоаладара, тайп-тайпара ханаш йолча бахача наьха группашта лаьрхӀача упражненей комплексаш дӀайоаржаяра, физкультурни спортивни болх вӀаштӀехьбаьккха дикагӀа йола опыт шерра дӀагойтара уйла тӀа а ерзаяь физически культуран спортен пропаганда тоаелга;

массови физически культура дешашта дола учебникаш, методически Ӏилманпопулярни литература, документальни учебни фильмаш, плакаташ, наьхата къоастаьча фондашка хьежжа, дукхагӀеи дикагӀеи арахецилга.

ДукхагӀа белгалбаьннача физкультурни болама организаторашта, гӀорбаьннача Ӏилмахоштен тренерашта поощрени яр духьа бакъахьа лаьрхӀад «Республика физически культура заслуженни болхло» яха сийлахьа цӀи оттаяр.

Союзни республикай Министрий Советашта могадаьд цу дешах лаьца республикай Лакхехьарча Советий Президиумашка йоагӀаш йола предложенеш телга.

1976 шера 24 декабрерча № 1059 йолча КПСС ЦК-а, СССР Министрий Совета, ВЦСПС соцамагӀа АССР-ий йоагӀ-йоагӀача министерствай, халкъа депутатий краевой, областной, окружной городской, районни Советий исполнительни комитетий шоаш къаьстта йолча управленей болхлошта теларца санна йола должностной оклад тела оттальй автономни республикай Министрий Советашкарча, халкъа депутатий краевой, областной, окружной, городской, районни Советий исполнительни комитеташкарча физически культуран спортен комитетий кулгалдеча болхлоштен специалисташтен.

Кхоана—машинашъечун Ди

Шоай профессиональни цlейна накъабоагlаш доккхий къахьегама толамаш дахьад «Электроинструмент» яхача завода болхлошна. Цхьайтталагlча пятилетка хьалхарча шера план ханал хьалха кхоачашъяза шерра социалистически яхь а йоаржаль товарни продукци арахецара бархl бетта план 101,3 процентиж культурно - бытовой хьалашта лаьрхlа дола товараш кийчдара план 101 процентиж кхоачашъяьй вар. Планал совгlа арахийца товарни продукци 165 эзар сома маьхка я. Дика хьоккхамаш дахарца белгалбаьннаб укхаза литейни цеха къахьегамхой. Массава а тlехкхоачашъю цар шоай сменни нормаш.

СУРТА ТlА: литейни цеха хьалха латта сборщикаш (аьттехьара аьрдехьа) М. Гинатулин, Н. Ужахов, Р. Дарсигова, М. Гадиева, Д. Гарданова, Л. Аушева.

И. БЛИЕВА сурт.

ЯХЬА НИЗ

Шоай традиционни цlей — машинашъечун Ди красномолотовцашна укх шера белгалдоакх парте XXVI съезда исторически решенеша айдаь къахьегамен политически хьинар лаккхденнача хьалашка. Завода коллектив, СССР халкъа боахам экономически социальни дегlабоалабара парте тlайнца планаш массаже а къоабел а еш, кердача низаца социалистически яхь йоланьй XI пятилетна хьалхарча шера заданеш кхоачашъяр дукхьа.

Товарни продукци маьхала аккхара 8 бетта план 100,8 процент кхоачашъяьй, планал совгlа маьхала аькхаьй 302 эзар сома маьхи продукци, шера тlайнцача донхаергlа 300 эзар сома маьхе хиннача метте. Валовни продукци хьаяра план 100,3 процент кхоачашъяьй, хlаьта цу хана дукхагlа хьаяь ерригlа продукци къахьегама овсарле лаккхъяра чотах арахийцай, цу юкъа цхьан болхлочоа лоархlаш хьаль продукци 67 процент дукхагlа хиннай.

Укх шера шерра яьржай «Хlара балха дийнахьа хьадер дукхагlа хилийта!» яхача девизагlа йолаяь яхь. Цу яхьо ма аккхара лел № 2 йолча цехерча Г. А. Гудушауре, № 4 йолча цехерча ин. В. А. Вербицкех В. М. Нанневех, № 5 йолча цехерча ин. Н. И. Брызгунова, М. Г. Рыженкова, В. И. Клименко котельщиний, сварщиний, слесарий-сборщиний бригадай а социалистически яхье цкъа санна дукхаза котийнначеи къахьегама бригадин формаш юкъеихахьара хьалха латтача опыта школаш а хинна дlаэттачеи дукхача кхыча бригадай а болх.

Укх шера машинашъечун Ди завод йилла 85 шу дизарца цхьана нийсденнад. Октябрьски революци яалехьа бурув датта штангаши оставши тоалу йоккха йоаца мастерской мара ца хинна «Красный молот» завод шерагара шерага мехкдаьттагизовни мехкдаьттахимически промышленноста эша насосаш, агрегаташ, фонтанни арматура колоннаш дукхагlа хьаеш йола мехкдаьтта машиностроене йоккха предприяти а хинна дlаэттай Советски Iаьдал латтача шерашка. Аллха X пятилетка шерашка 31,8 процент дукхагlа хиннай промышленни производство, хlаьта 1940 шераца нийсйича — 14,4-зза. Арацеха оборудовани дукхагlа хиларца цхьана дикагlа а хинная. Хlара шера караерзаю кердагlа, хlанзарчох толашагlа йола оборудовани. Царех я: 14Т, 152Р яха насосаш, 50, 65, 80 км шера а 700 атмосферни давлени йолаш а йола фантанни арматура, габарит з[l]аьмига йола арматура, УНБ-2-630 яха установка, блочни мехкдаьтта аппаратура, кхьыраш. Хlанз ерригача арахецача оборудованех кхоалагlа дакъа совгlа яр пачхалкхен дикала Знак йолаш я. Завода марка тlалаттача продукцех вай мехка меттел социалистически латоре мехкашка а, Инде и, Iарбий мехкашка а дайла эц.

Уж толамаш даха вlаштlехьдаьннад производства кхоачамех дукхагlа пайда эцара, сайца латтош йоаю хан дlадодаре кlезиглара, хьурмат деши кхом бешк бийдалах, материелех, доагороэнергетически ресурсех пайда эцара тlаеузаяь социалистически яхь шерра догlайоалаир бахьан долаш.

Завод йилла 85 шу дизар белгалдоаккхаш итогаш яьй шин этапа социалистически яхьен къахьегама вахтайн (лхьа кхоалегlча тlехьхьарча этапа итог сентябра тlехьхьарча кlирагlа ергъя). Хьалхара моттиг хьожаньй № 1 йолча цеха коллективана (цеха начальник нов. Н. Г. Назаров, профсоюза цехкома председатель нов. В. Г. Васютин). Юбилейни яхье бригадашта юкъе хьонхамаш дикагlа хиннад № 2 йолча цехерча нов. Г. А. Гудушауре кулгалдеча станочникий бригадан № 5 йолча цехарча нов. Н. И. Брызгунов керте латтача котельщикийи сварщикийи бригадах. Царна хьалхара призовой моттигаш хьожаьй. Шоллагlа моттиге я нов. Ю. А. Герокорина станочникийн слесарий-сборщикийн бригада, кхоалагlча моттиг — нов. В. М. Наниева аьшкапхьарий бригада. Участкашта юкъе призовой моттигаш хьожаьй № 14 йолча цеха формовочни участкана (вожхагlйола мастер Э. М. Алиев). №6 йолча цеха метизни участкана (вожхагlйола мастер А. А. Плешаков).

Производствени заданеши социалистически декхараши толаме кхоачашдарах, машинашъечун Дин завод йилла 85 шу дизари белгал а доаккхаш, заводерча 190 сага — производстве хьалхалаттарашта Сийлен грамоташи ахчан премиши енная.

Завода хьалхалаттарашеи ударникашеи, къахьегама вахташна а утташ, шоай низаш оарцагlдоах производства кхоачамех тар ма лу дукхагlа пайда эцара. XI-ча пятилетка планови заданеши социалистически декхараши кхоачаш а тlехкхоачеш а дара.

К. ГОЦКИЙ,
«Красный молот» завода къахьегамен алапен отдела начальника заместитель.

КЕРДА КОТАЛОНАШ ЙОАХАРГЬЯ

Дикача толамашца накъайоагlа тха коллектив машинашъечун Ден. Ийс бетта задани ханал хьалха кхоачашъяьй. Вай мехка арахецо электросверлилкех хlаранийттлагlъир тха заводе хьаяь я. Цул совгlа, оаха хьаю продукци айю доазал дехьарта тlаькъа кхойтта мехко.

Заводе дукха болхлоша дика тlадкхоачашъю шоай творчески планаш. Царех ва слесарь - инструментальщик, Нохч-Гlалгlай АССР Лаккхехьарча Совета депутат Котиев Ахьмед, токарь, СССР Лаккхехьарча Совета депутат Дзюрмотоп Муесь, НГlАССР Лаккхехьарча Совета депутат Султыгова Насихан.

Иттлагlа пятилетка тха коллективана чlоагlа бераматехиннаяле а. Цхьабакъда, кхы а дикахагlа хlома карагlдаргда тхона цхьайтталагlча пятилетке. Арахецаш йола товарни продукци 17 миллион сома маьхал дукхагlа тlакхетаргья. Электросверлилкаш дикагlа а низ чlоагlагlа болаш а ургья, дукхагlа арахецаргъя дикала Знак тlалаттараш.

Керда, лакха овсарле йола оборудовани юкъейоалаярах, технологически процессаш эргайоахаш тоаярах, керттерча средствех пайда эцарга тоадарах 20 миллион 600 эзар сома маьхага кхоачаргья завода производствени низалаш.

Хlара шера lалаьмате дукха творчески болх бу тха рационализатороша, цар итташ предложенеш тел производствана дукха пайда а беш. Масала, заводе дикагlйолча изобретателa Евлоев Салмана хьаль кровельни машина хьалха хиннача 20 килограмм яйгагlа я. Цо йиш хулийтаргья дукхьал укх махкана хьоста шера 20 тонн металл кходе.

Хlанз заводе болх беш ва 1440 саг. Городе Назране хьахиннай машинашъечераш боха бlарча микрорайон. Царна массанела дагадоаллар цаl да — укх шера о бlарчача пятилетка а заданеш толаме кхоачашъяр.

Л. ЗЯЗИКОВА,
Гl. Ахриева цlерагlча «Электроинструмент» завода йоккхагlйола инжемер.

ХЬАВАЙ ИРАЗ

«Пищемаш» яхача завода механо-сборочни цехе массаве а шо-шоай балхах воалар. Арахьара тlаьсна саг терахаоацар цхьанне а. Хаджимурадова Хьавай, предприяте хьалха латтача фрезеровщица балха моттиг язчахьа я а хайне, из йолчахьа волавелар со...

6Н-80 яхача марках йолча фрезерни станока болата дитто кlаьд ца луш цахьарйора металли тlехе. Станока хьалхашка литlар хьатара юхь йола йоl.

Гlалат варгвац со, вагахьа санна бера хана дена цу заводе болх бе уйла йоавл Хьава хиннай аьлча, хlана аьлча хlара дена кlана хазацар аьнна хоавр цуна цунах дола дувцар. Цу предприяте балха ма барий цун йоккхагlйола йиша Паьтlамати воша Сайд-Эшки.

Заводе йига ше аьлар цкъа Хьавас. Беавбелар йоlа укхаза оатхалаш хьокхеш йолча чоалханеча стенокаша шоашна яххар а деш, бу болх.

Ялх шу даьнкад эгара хьалха завода проходной наlара саьагlа а хоадаргь Х. Хаджимурадова цу коа яьлча деиз. Цу хана фрезеровщика ученицалла дlаийцар, опыт йола новкъостий тlачlоагlбир цуна.

— Йиза йола болхло е хинна се дlаоттарах со декхарийла я сай хьехамчашта — Адагаев Асламбекаи Ба[illegible] Екатеринаней, — доккхал деш дувц хlана Хьавас. Дукхьал из ха, балха дукхlаяьшна ка яр къахьегамах хьахиннар бlаргаго торо хулийтача, шийна фу карагlа доал хlара дена ха вlаштlехьдоалийтача ший професе хам цо кхетабаьр.

Дlадахача шерашка заводе дикагlа болча фрезеровщикех цlаl а хинна дlаэттай Х. Хаджимурадова. В-691 яхача резервуара цо кийчъеча оатхалашта «Дикала Знак» еннай, транспортерий лиеш, ДУ-3 марках йола наlараш — массаза а чlоагlеа дикен хиларца белгалйоалаш я. Хlаьта, производственни заданеш хlара бетта-бетта 30—35 процент тlехкхоачашъю цо.

Къахьегаме ший ираз корадаь йола, хьалха латта болхло Х. Хаджимурадови дика производственник хинна lац. Из а Нохч-Гlалгlай АССР Лаккхехьарча Совета депутат. Цудухьа гlулакхаш дукха хул Хьавай. Халкъо херже йолча цуна ха а торо а норайоагlа шийна тlавелачоа новкъостал де. Цунах лоархl Хьавас ший гражданский депутатски декхар.

А. МУЦУРАЕВ.

Доазол дехьара

Социалистически мехкашкара хоамаш

ДОТТАГlИЙН НОВКЪОСТАЛЦА

СЭВ доазонашка шин оагlорахьара бувзамаш хьинаре дегlадоаладу Кубас. Иштта, ГДР новкъостал а деш чакхъаьннача пятилеткагlа Паргlатон гlаьрея тlа болх бе йолаялийтай цементни кислороди деш йола заводаш, полиграфически хьоар доаккхех комбинаташ.

Кубан НРБ-ен цхьаьна гlулакхаш леладарал лоархlаме объект хинна дlаэттай Сьенфуэгосера оросительни системаш кийчъю завод. Толаме болх беш я юртбоахама машинаштех холодильни техникех цхьаьна проектировани еш йола конструкторски бюро.

Чехословаке новкъостала чакхъаьннача пятилетке Нуэвитасе хьалъяь аьнай ТЭС. Карарча пятилеткагlа Кубана кхыча станцешта йола турбиннай блокаш лоаттеш хургья ЧСС. Хlанз модернизаци еш латт санитарно-гигиенически керамика фабрика технологически линешта. Цу торо хулийтаргья шера арахеца наделеш шоазтнъа эзарнега а кхоачаеш арахецача продукцо боарам наха чуlе цlенош хьалдара кхоачамхурболаш лакхъе а.

Венгре технически новкъостал а деш «Икарус» яха автобусаш вlашагlйоххкара Гуанахайерча автобусни предприяте кийчъеш латт технологически линеш. 1981—1985 шш. укхаза арахеца [illegible] 3,5 эзар машина. Республика [illegible] телефонни станцешна йола венгерски оборудовании а.

(АПН).

10 ШУ ХЬАЛХА

Монгольски lилмахоша советски коллегашца доттагlал а леладеш кийчъянь 1990 шерага кхаччалца МНР-е производительни низеш дегlадоаладаран дlанийсдаран йола генеральни схема МНР ах индустриально - аграрни мохк бара тlеераль я. Цуна дуззадеина чlоагlа терхаж тlабахийтаб квалифицированни кадраш кийчъяра. Халкъа боахама керттера фондаш 2—2,8-зза дукхагlа хургья, общественни къахьегама овсарле — 1,7-зза.

Юрта боахама даькъе дукха гlулакхаш кхоачашде лерхl хьайбаш дукхагlа хилийтара, цар продуктивность лаккхъяра, бlарча хьанийнача хьайбаш леладара, интенсификаци яра, цига специализаци яра.

Лаьтта леладелта дегlадоаладара дукхагlа терхаж тlабахийта лаьрхlад хlамаш дlаюв лаьттаж дукхагlа хилийтара, химизаци боарам лаккхбара хиш дехка лаьтташ дукхагlа хилийтара, теплиаме хьуъкъам кхебергбола низаш хьаяра. Чlоагlа дегlайоагlаргья аграрно - промышленни комплексаш, хин боахам.

(АПН).

КХОАЧАШЪЕШ Я НАХА ЧУlЕ ЦlЕНОШ ХЬАЛДАРА ПРОБЛЕМА

Сихха дегlадоагlа Югославе наха чуlе цlенош хьалдела. Тlехьарча итт шера мехка хlара дийнахьа хьалъяь йоаккхаш хиннай 306 квартира. Хlаьта а наха чуlеча цlеной проблема кхоачашъяь яьннац. Дукхагlча даькъе из да тlехьарча шерашна юрташкара мах дукхагlа городашка баха ухаш хилар. 1971 шера дена, масала, Белграде баха вах 250 эзар саг дукхагlа хиннаб, хlаьта уж хlанз 1455 эзар саг а ва. Дикница дегlаенай Загреб (763 эзар саг), Скопле (503 эзар саг), Сараево (447 эзар саг).

Гаргарча пхе шера гlишлонхоша хьалдаь доахаргlа 750 эзар квартира кула цlенош.

(АПН).

КОМБИНАТА РЕКОНСТРУКЦИ ЕРГЬЯ

Пловдив яхача болгарски городерча «Рекорд» яхача автокараш еча, хlара шера 20 эзар машина арахецача, комбинате карарча пятилеткагlа реконструкци а модернизаци а е лерхl. Из бахьан долаш арахецача продукце боарам шозза гаргга лакхлургба, кхозза лакхлургья къахьегама овсарле, тоалургья машинай технически даннеш.

Укхаза хьалъе лерхl инструментальни оборудоване завод, шеръе лерхl йолаш йола мощносташ, дlахо сихха механизаци автоматизаци еш латт производствени процессашта, масала, балха юкъе йоалаю промышленни роботаш.

(АПН).

ЙОККХАЧА ТИРАЖАГlА

Советски авторий книжкашца хlара шу тlехьагlа дукхагlа хьашт долаш ба Венгре. Дерригаш а республике [illegible] 1600 цlераш йолаш. Керда [illegible] юкъе — М. Горьки, Ч. Айтматова, К. Паустовски, К. Симонова, Г. Маркова, Ю. Трифонова, В. Распутина произведенеш. «Европа» яхача будапештски издательствас «Художественни литература» яхача московски издательствaца цхьана кийчъяь «СССР халкъий поэзе антологи». Укх шера книжкаш доххача тиражашка кхоачаргlа М. Шолохова, Ф. Абрамова, А. Рыбакова книжкаш.

(АПН).

«СОЮЗГОСЦИРКО» НОВКЪОСТАЛ А ДЕШ

Цирковни искусство дегlайоалаяра новкъостал ду Советски Союзо вошал долча Вьетнама. 1966 шеррехьа ера вьетнамски артистий хьалхара группа Москве деша. Царех цхьабарай шоай выступленешца эрителий дегаш хьесташ ба, вокхарех преподавателаши режиссераши хиннаб. Ввррига СССР дийша [illegible] хlанз дешаш а бола СРВ артисташ 80 саг ва.

Дlадахача шера, масала, Новосибирски цирке кийчъяьяр вьетнамски артисташта шин отделенех латта лаьрхlа йола программа. СРВ баьхача 29 дlаэнгача сатон йоlон советски режиссера Н. Тарасова кулгал а деш хьаяьяр тlехьагlа гетара дика тlа а эцаш Вьетнама тайп - тайпарча городашка хьекха къаьгга представлени.

«Советски цирк дунен тlа дикагlаьа лерхl аз, — аьлар АПН корреспондентага Ханойски цирка директора Нго Нгок Ненга. — Цун дlахьий опыт хьаьна гlерт тхо. «Союзгосцирко» [illegible] гlо ва из lеш, хlанза [illegible] оборудовании техникех [illegible]

Е. ЛЕИГ, АПН корр.
Ханой.

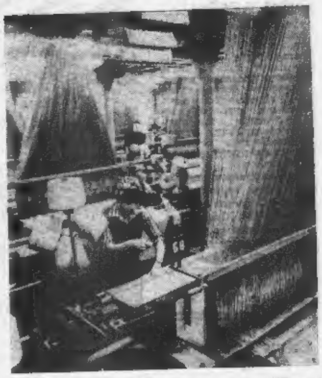

СЭВ-а мехкашца, эггара хьалхарча аргlанна Советски Союзаца гlулакхаш леладаро Венгрега йиш хулийт тlа-тlа дукхагlа эшаш хулача машинашцеи оборудованешеи халкъа боахам lалашбе.

СУРТА ТlА: Лацко, Вудахаласерча текстильни предприяте болхло, «СТБ» маркех йолча советски ткацки станока тlа къахьегаш я. Реконструкци яьчул тlехьагlа завода оттаяь балха овсарле дукхаа а лакхагlа йола хlанзара оборудовани.

МТИ-ТАСС сурт.

Деррига бlаргадайнараша ду тешал

АФГАНСКИ ХАЛКЪ— ШИЙ КХЕЛА ДА

Дукха ха йоаццаш афгански кулгалхоша бийха баха Кабуле хиннаб Ливана шоай мукъаьхьарча насеристий болама викалаш. Бейрутерча АПН корреспондентаца Филиппов Владимираца къамаьл деш цар кулгалхочо Колейлат Ибрахlима дийцар:

— Демократически Афганистане дака долаш тха делегаце членаш дуниххаа вlашагlбеттабелар лаххерча партийни правительствени гlулакхаш тlарча нахаца санна, иштта заводашкен гlишлошъечен балхаш деш болча мугlарерча нахаца а. Дицлац сона улемий Лаккхарча совета председателаца Афгани Сайедаца а lаьдалаша динах тераштa низаш ду яхаш малхбузехьарчен пекински пропаганда шоаш дага а луцаш дувцараш цlена харцхиларах тхо бокъонца тешадаьча дика хьалха латтарий кхыча викалашца а хинна доттагlала тlара къамаьлаш.

Тхо бокъонца тийшар Афганистана Халкъа-демократически парте бахача наьха шерра тlоаташ мехка хулаш латтача хувцамий процесса юкъеозара хьаькъалера политика чакхйоахаш хиларах. Тхона бlаргадайра афгански къахьегамхой социальни а духовни а низlоткъама кlалхара бахара лоаттабеча къовсамера дукха ха йоаццаш хьаьвча Къаман даймехка фронта лоархlам бокъха хилар.

Ший кхоане дика хургхиларах тешаш я таханара Афганистан. Цуна дола тешал да укхаза кхоачашъеш латта а плана юкъейихьа а керда гlишлош хьалъяреи къаьнача предприятешта реконструкци ярен, лаьттан ресурсаех кхы а хьаькъалагlа пайда ийбара, халкъа образовании увахцlоно лоралрек программа. Уж планаш кхоачашъеча доккха а шийна йолча гlойлена доацаш а новкъостал ду Советски Союзо.

Афганистана Демократически Республикий, шеко яц, йолаш я проблемаш. Амма уж кlоаргьа юкъегlертача доазол арехьарбараша. ДРА правительства тlахьийхаб Афганистана гонахьа этта хьал политически никъаца къоастадаре. Цхьабакъда, хlамзалца йолча хана е Пакистано а, е Ирано а йоп деннадац переговорий стола тlа lохоена шоаш раьза хилар хьахойташ. Гlулакх иштта латтача хана, американски китайски гера хийцца лоаттадеш да цу шин мехко тlайийцача контрреволюционерашта.

Малхбузехьарчен пекински пропаганда ший хур ду априльски революце толамаш lаьржача сибате дерзаде а ДРА халкъа правительство балхах вохдар ала а гlертаж. Амма цу мехка тхона бlаргадайначо кхы а чlоагlагlа тешадир тхо таханарча Афганистане ший кхела да ший революционни авангардо — НДПА кулгал деш дола халкъа ше хиларах.

(АПН).

Бейрут.

Испане шерлуш боагlа НАТО агрессивни блока мохк юкъеозара дукхьала мехкарча общественносто болабь болам. Коммунистически социалистически болхлойн партеш инициативаца [illegible] пресс-конференцеш [illegible] отставке вахав Испане юстеце министр Франсиско Фернандес Ордоньес. Испани НАТО-ва юкъелхар харцахье лоархlаш дола йоазош тlадоаллаш плакаташ мехка тайп-тайпарча городий улицашка дохкадда.

СУРТА ТlА: Мадриди улицашка.

АП-ТАСС телесурт.

Хаоттами дlайийна хlамаши

Сентябрь бетта хьалхара ши кlира аьхний санна дlайха а дукхагlча даькъе денъа а дар. Дукхагlа территоре тlа 30—33 градусага кхоачаш лаьхлоре фегара температура, лоаман районашка 26—27 градусага кхоачар. Дийнахьен буси кула юкъера температура норман 1—2 градус тlехйоалар.

Шоллагlа декада чакхдоаш дикка шелъелар. [illegible]

[illegible] йоачаш дикка кlезигьелар. Къаьстта кlезига диллхар догlа республика къулбседенгахьарча, къулбседамалхбоалехьарча, центральни районий цхьадолча даькъ тlа. Из бахьан долаш хало хилар гураха лаьттание обработка ец тlадоагlача шера чудахьаргдола ялат дlадера из кийчден.

Сентябра вохх шин кlирагlа дукхагlа хилар осадкаш. Дика догlаш дийлхар Малгобекски, Назрановски, Сунженски районашкен доамикен. Укхаза дийлха догlаш 20—30 миллиметра кхачар. Уж декадин нормал совгlа дар. Амма центральни цхьадолча даьхьен къулбседена районашка догlа кlезига дийлхар. Цхьабакъда, лаьттан тlера тlоа тlоадабир. Лаьтте гураьхе юв культураш дlае кийчдара хьалаш тоаделар. Хьатlаотт уж шера дlаде доладе деза ха. Халкъа хьаькъало аьнна: «гураьха дувча ялата шин ахка го деза». Цу дешаша дикка ийса хьахьонх уж культураш дlаера дукхьера агротехника дlадехараш — [illegible]

[illegible] де деза ха тувлаялийтача, цу тlа а из дегlадара дика йоана культура тlахиннача лаьтта а дийча, гураьха дийнача ялата кхеш хозза лестдала, хьатlадоаллашехьа, башха чlоагlдена а далалехьа дола lан кlал. Цу тайпара дола кхаш дукхагlча даькъе чlоагlа ниййлхлий доал lангара.

Из вайна новкъадале а, [illegible] рашка тlаьовла баьцаш.

Гураьха дув ялат тlехьа чуэцаш йола культураш тlахиннача лаьтта дуаш моттигаш кlезига хилац. Кхаш кийчдара балхаш ялат дlаде деззача хана деш ниццлу. Дукхача районашка гураьха ялат дlаде кийчдаьча лаьттанца продуктивни тlоадала лапасаш кlезига хилар теркал а даь, е догlан хьисапе хий деттаргаца е сантарашка гlоала хий делла деза кхашка.

Сентябрь бетта дукхагlа долча [illegible]

Л. ТОЛСТОКОРЕНКО, инженер агрометеоролог.

Массеха дӀа хьалха В. И. Ленина цӀергӀча проспекта тӀа шийсбеннача грозненцашца бӀаргалйра нита гӀолла ледача тайп-тайпана йолча машинашца кхъе йогӀа троллейбус. Бакъда, вах бацар цу чу, хьалхашна доладача кхаъ тӀа хьалтеха доалдар «обкатка» яха йоазув, цу гучадоаккхар троллейбуса на рейс ший малан долаш йоага. Из яр машиныкъа воӀзалера лъина «Октябрьски» яхача майда йолча ухаргйолча троллейбуса керда маршрут тоххом хинна рейс. Цу гӀулакха эггара хьалха аралъина троллейбус яр из. Из лоаллец вар трамвайно-троллейбусни управлене динагӀа вола водитель, Ленински райсовета депутат А. Краснов.

Дукха ха йоацаш вей города кертера йолча магистрала тӀа гӀолла лела йолалургъя троллейбус. ХӀаьта, хӀан-зарчоа Е. Метрабова дальккача сурта тӀа шеала гуш я эггара хьалха из № 3 йода троллейбусии маршрут токхаш хинна троллейбус.

Ж. АНАТОЛЬЕВ.

Саги Ӏаламе

МАРКАША ДУВЦ

ФилателисташтагӀа дукхагӀа езаенача темаех цаӀ я Ӏаламах йола тема. «Флора а фауна а» яхача разделах вай республике хулаш йола маркаш дӀа ца йоалеш дукха гац. хӀана аьлча, уж гутӀю къонача филателистаща садна бокхийчар а.

Хстаргахьа, цхьа мокк хургбац тахан Ӏалама хетаь маркаш ара ца хецаш. Филателе клубий экспозицешка бӀаргаго йиш я вай республикерча я кхыча моттигашкарча а Ӏалама хозленна хетаь маркаш. Масала, цапох я дукха ха йоацаш художника Г. Пикунова кийчъяь «Украинерча Карпатий бесаш» яха ссри.

Хьалхарча, дий кепиг мах болча марка тӀа хьахьскхад бальцовгӀашта юкъе хьалхе деттӀаш дола эза. Шаькъа а сийрда цӀе а бесаш дола из эна наггахьа мара Ӏаламе нийсдуш ца хиларга юкъелихьад из СССР ЦӀеча книжкана.

ШоллагӀча, 6 кепиг мах болча марка тӀа хьахьенхал хьалг доаца нӀарцхаь, к. кӀ дӀ.

СУРТА ТӀА: керда маркаш.

П. МИНАЕВ.

Юар санна эш духовни кхача а

КПСС XXVI съездо хьалхашка оттадаьча декхарашка хьежжа йолча пхе шера планагӀа болх беш я республика ерригача районашкара а городашкара а культура учреждениеш. Цар тӀа белгалдаьхад бахача наха культурни гӀулакхаш делга чӀоагӀа дегӀадоаладара наькъаш.

Наха раьза болаш тӀаэцаш а пайда боалаш а ба дукхача шерашна йоккха опыт йола балхахо М. И. Ночеткова керте латтача Шелковской района Дубовскерча культура ЦӀено бу болх. ЙоагӀ-йоагӀача секцешка вӀашагӀтехача цу культура ЦӀен партийни, профсоюзни, комсомольски активо информаци ю къахьегамхошта коллективашей къаьст-къаьстача производстве хьалхалаттарашей дӀадоладаьча кердача гӀулакхех, халкъа боахама плаӀаш кхоачашъеча вар доахача толамех. Культура ЦӀен залашка кийчъяь я технически прогрессах, рационализаторийи изобретателийи толамех, юрта боахам дегӀабарах дувцаш йола тематически выставкаш, монтажаш, фотовитринаш. «Къахьегача коталоний календарь» яхача стенда тӀа дувц социалистически яхье котъьялнача бригадий опытах.

Дика традици а хинна дӀаэттад цига коммунистически къахьегама яхьа доакъашхой вӀашагӀбеттаду сайренаш. Ленина ордена кавалераш хетаь сайренаш. Социалистически яхьа толамашта пропаганда яра, къахьегама динагӀа йолча образецаш ларда тӀа къахьегамхошта кхетам балара бокххача лоаркӀаме да культура ЦӀагӀа агитационно-художественни бригада вӀашагӀйоллар.

Къоаргта чулоацам болаш а тайп-тайпара а ба Т. Е. Жукова директор йолча Калиновски юрта культура ЦӀагӀа бу болх. Цун коллективо шийла хьалхашка оттадаь декхар да къахьегамхой культурни хьашташ мо йоттa динагӀа кхоачашдар. ХӀаьта, ала дезаш да из декхар толамца кхоачашдеш хилар. «Совхоза гӀулакхаш — клуба гӀулакхаш» яхача девизагӀа бу шин болх цу культура ЦӀено. Боахама къахьегама традицешта, цун тӀорбаьнача къахьегамхошта хетайий хул тематически сайренийн циклаш. ТӀеххьарча хана чакхъяьхай ухх тайпарча темаех йола сайренаш: «Шанна а сий ма довлда цар къахьегача кулгий», «Хенал хьалха бувла пхе», и кх дӀ.

Укхаза каст-каста хула къахьегама сийна хетаь сайренаш, социалистически яхьс котбаьнарий сайренаш, производстве хьалхалаттарех дувцаш выставкаш ю. Калиновски ДК я 13 тайп-тайпара кружок, царех 8 художественни самодеятельноста кружок я.

Дика опыт Ӏоальй, масала, Сунженски районерча Серноводски Пестеровски, Веденна районерча Элистанжойски Даргински культура ЦӀенашка. Цу культура ЦӀеной балха пландий айхха юхаевна я колхозийн совхозийн декхарашца. Цар чулоацо тематически сайренаш, хаттарийн жопийн сайренаш, дезалийн, берийн, кагирхойн сайренаш, тайп-тайпара диспуташ елга, лекцеш ешилга, механизаторашца вӀашагӀбетталулга, и. кх. дӀ. ЛоархӀаме событи лерӀ цу культура кхуврчашка торжественни лоаттаме социалистически яхьа итогаш юи кердача боахама шера дола социалистически декхараш тӀаьйдун денош.

КӀеззига дац хьокхаме хӀамаш Гудермесски районера Старо-Юртовски Брагунски, Шаьла районера Аллероевски СДК, Грозненски районера Первомайски СДК санна йолча культура учрежденешка.

Цу культура учреждений болхлой гӀерт къахьегаме карагӀдийнна дика гӀулакхаш дукххача наха дӀадовзийта, «ТӀехдика болх бу клубъяш цӀи дикхара йолаенна социалистически яхь шерра йоржае, спай болх къаьгга, оригинальни. наьха теркам тӀаоазаш, берргача наха беш хиша ца Ӏеш, къаьст-къаьста ханаш а тайп-тайпара профессеш а йолча группашта а лаьрхӀа хилийта.

Апрель бетти болабенназ республике Нохч-ГӀалгӀай АССР 60 шу дизара хетадаьча къахьегамхой самодеятельни художественни творчествана республикански хьажара 1-ча тура кийчо яра болх.

Республика ерригача культура учреждениешка чакхъяьхай тематически сайренаш, устни журналаш, хаттарийи жопийн сайренаш, кагирхой сайренаш, халкъо университетийи лекторейи занятеш, изобразительни искусства фотоискусстваи выставкаш, къопача музыкантий цӀейш, бераштен кхувш боагӀараштен лаьрхӀа музыкальни кӀираш, берий художественни самодеятельноста хьажар, хувлаш концерташ увттадар, моттигерча композиторий творчески отчеташ, радион телевиденен гӀолла динагӀа йолча коллективаша выступленеш елга.

С. М. Кирова цӀерагӀча культуран салаӀарен парке чакхъяьлнай юрташкарча самодеятельни коллективай творчески отчеташ.

Май бетта доладелар культура учрежденеш 1981—1982 шера гуралъен Ӏайк болд бара кийчо мишта ю хьожаш рейд чакхъяьккхара балхаш.

Республика районашка массахьа а вӀашагӀъеккхай рейд чакхъяьккхара йола районийн комиссеш. ДӀадахача шера цхьаьола кхоачамбоацараш ийседенна хилар теркал а деш, районийн комиссей балха планашка кертера теркам тӀабахийтаб культура учрежденейта ремонт ханнахьа а дика а яр, доагор Ӏалашдара.

1981 шера цхьолагӀа сентябрь тӀакхочаш 381 йолча юртарча культура учрежденех 189 клубъ лаьрхӀа из яьла помещенешка я, 81 библиотека бахача наьха доалахьарча цӀенойна я, 25 квадратий метрга кхоачаш мара яц царех хӀаране лоаца майда. Ремонт (дукхагӀча лаьвъе текуще пр) из ьаннай 220 клубни учрежденена, 431 библиотекаш гуралъен Ӏайн болх бе боньоаша кийча я 292.

Культпросветучрежде н е ш Ӏанга кийчьяра гӀулакх дина лел Сунженски, Шелковской, Малгобекски, Наьсарен, Наурски районашка. Республика культуран искусстваи учрежденешка вӀашагӀъеккхай юрташкарча культура учрежденешта шефски гӀо дарв бола комиссеш.

ГӀулакх шшта дале а, ерригача районашта оттальяц шефство. Дукххача юрташкарча клубий, культура ЦӀеной, халкъа университетий долаш дац городерча культура учреждениешца балха дакъера творчески бувзамаш.

Дукххача районашка кхалифицированни кадрашца Ӏалашъяьнна культура учреждениеш, кӀаьта профсоюзни организацешеи администрацен боагӀача бесса теркам тӀабахийтац социально-бытовой дешарийта, специалистий къахьегамеи бытен хьалаш тоадой, цар дилла а юрта болх бергболча тайпара гӀулакх вӀашагӀехьдоахий хьожаш тӀахьожам лоттабан. КӀеззига нах улийт колхозашеи совхозашеи шоай стипендеш а хьеньдеш лаьрххӀа культура дешара заведенешка деша.

Цхьайолча районий культура отделайи профсоюзий комитетийи балха боарамо хӀанз а Ӏалашдац юрташка бахача наха культурни гӀулакхаш дара беррига болх комплексно лелабелга, шоай болх дилла бувзац районий, колхозий, совхозий производственни декхарашца.

Хоьш да хьалха латтача опыта пропаганда яра балха мел лоархӀаме да Ӏилма-популярни технически фильмаш гойтар. Цхьабакъда, цу тайпара дола фильмаш кийчдара гӀулакх сона хетачох, сихха дегӀайоагӀача техникага хьежжа лелац. Къаьстта кӀеззига да промышленноста эггара лоархӀамегӀча доакъошта, юрта боахама хетадаь фильмаш.

Кинофикаци управлене уйла йича бакъахьа я хьалха латтача опыта. Ӏилманеи техниканеи карагӀдьиннарашта хетадаьча кинофильмай.

Урус-Мартана, Советски, Ножай-Юрта, Ачхой-Мартана, Наьсарен районий материально-технически база геттара эсала я, кӀеззига я культурно-просветительни учрежденешка квалифицированни кадраш, юрташкарча клубашка болх беча нахах 30 — 40 процент хувцалу шер-шера.

Моттигашкарча дукххача партийни, комсомольски комитетала, культура отделашта хӀанз а эсала бу «ТӀехдика болх бу клубе». «ТӀехдика клубни балхахой» яха цӀераш ятара йолаенна социалистически яхь йоржаяри тӀабозабаь болх. Дукххача районашка доацаш да клубни балха тӀа хьалхалаттарийи ветеранийи Ӏилгаш, эсала юкъехьхуь наха геттара дика лоархӀаш йола балха методаш.

А. МИСЛАУРОВ, культура министерства Ӏилма-методически балха центра Ӏилма методикаи социологеи отдела заведующи.

ФУТБОЛ

Ловзарга хьежжа хул счет а

Самардийнахьа Волжскерча «Торпедаца» Терека хинна вӀашагӀкхетар шинна оагӀорахьара атаках ейг дӀадоладелар. Укх шера Серго Орджоникидзе цӀерагӀча стадионе хьаьшаша цӀанкха а ца оттаяь духьале оттайир торпедовцаша «Терека». ХӀаьта, вай футболисташ сихагӀен гоазагӀен ловза баьлар, яйзар хьаьшаша лаьца тактика. Цул тӀехьагӀа карадир шоай ловзар, цу хийцар ловзара сурт; каст-кастагӀа хьаьший конналарашта тӀагӀерта баьлар «Терека» футболисташ, бургац чутохаре цариа дикка кхерам тӀа а тувсиш. Шиъ белгало йоацаш из диса а дисаьвар. Ловзара 28-ча минуте Соколов Владимир шийга хьатесса бургац кертаца лохе гӀолла торпедовцай коваӀарашка чу а тоххаш вай комбинда капитана Хохленко Олега хьайийлтар счет. Из хинна кхо минут йоаллаше а Шулаев Александра хьенна бургац хьаьший ковнаӀарашка чуьйкхар Косенков Игора. Иштта счет 2:0 йолаш чакхъяьлар хьалхара тайм.

ШоллагӀа тайм дӀайолаелча кхы хувцадаланзар ловзара сурт: аьттув дукхагӀча даьхьс вайга а болаш дӀа а хьа а атакаш еш, дукхагӀча даьхьс волжаний ловзок тӀа хилар ловзар. Аьттув бакхха а дагаболаш 70-ча минуте цхьаттарра ши футболист хийцар хьаьшаша, цу хайна Комлев Сергея хогаметта ловзара юкъеваьлар вай Раувов Владимир а. Массехаза аьттув бакхха торо йолаш бар фусамдай, иштта ловзара тӀеххьара алл-ворхӀ минут ха йисача хана шийна духьала цхьа вратарь мара воацаш нийсвелар Джунидов Шарпудин, бакъда дӀангах кхийттар бургац.

Ӏалаьмате сихен, хозен, технически говзен ловзаш дӀайихьар вай футболисташа уж тӀеххьара итт-пхийтта минут. Матч чакхъеча алл минут йисача хана «Торпеда» ковнаӀарашка 30 метр гаьнара укх матче ший шоллагӀа йола бургац чутехар Косенков Игора. Из бар цу ловзаре вай футболисташа тӀеххьара оттабаь тӀадам. Иштта счет 3:0 йолаш цхьаькха котало яьккхар «Терено».

Чемпионате ший аргӀенара шин ловзар «Терено» дӀахьоргда хьоашалгӀа яха: 29 сентябре Белгородерча «Салютаца» 2 октябре Курскерча «Авангардаца».

Ерача дийнахьа хиннача туре кхыча командай вӀашагӀкхетараш чакхдаьлла иштта: «Торпедо» (Тг) — «Дружба» — 0:0, «Ростсельмаш» — «Цемент» — 3:1, «Металлург» — «Ротор» — 0:1, «Спартак» (Орл) — «Атоммаш» — 4:1, «Динамо» — «Спартак» (Тмб) — 2:1, «Машук» — «Авангард» — 2:2, «Спартак» (Нл) — «Салют» — 3:0.

Бек АБАДИЕВ.

САЛОӀАЧА ДЕНОШКА

26 СЕНТЯБРЬ

С. М. Кирова цӀерагӀа культуран салаӀарен парк. 10.00. Болх беш я ерригa аттракционаш. 14.00. Парка радио. «Оаха лаьтта холдергда хьинарча къахьегамца» яха радиоконцерт. 16.00. Кинолектори. «Парте а паччахьалкхен а доазол дехьара политически деятельность» яха лекци. 19.00. «Машари тоаденна вахари бахьан» яха кинофильм. 17.00. Баьццара театр. Нохч-ГӀалгӀай паччахьалкхен филармоне симфонически оркестра концерт.

В. И. Ленина цӀерагӀа культура Дворец. 10.00. Болх беш я аттракционаш. 10.00—20.00. «Дошо гуйре» яха пальха салаӀар. Лоткхаш хургъя духовойи симфонически оркестраш, художественни самодеятельноста концерт.

Химикий культура Дворец. 10.00. Хьоашалг1а да Москови техникий театр. Гойтаргда «Сабер де оаша, хьакхий хуркаш» яхеи «Зӏамига фея» яхеи спектаклаш. 16.00. Тюленина Сергея цӀерагӀа клуб. «Фуд из ды яхилга, сенна эш из?» яха беседа. 17.00. Духовой оркестра концерт. Лоткхаргья белгалъьнне йовзаш йола мелодеш.

Н. К. Крупская цӀерагӀа культура Дворец. 12.00. «Говзамчаша дӀаухийт поездаш» яха «Грозный», «Гудермес» яхача станцей вагонашка хьожаш болчара конкурс.

Пролетбета цӀерагӀа культура ЦӀа. 15.00. Болх беш да «Чебурашка» яха берий кинотеатр. 17.00. Кинолектори. «Ленински курсаца — гӀоавча кхоаненга» яха лекци.

«Оргтехника» объединене культура ЦӀа. 10.00. Спортивни мероприятеш. 10.00. Йоккха зал. Пропагандиста ди. 16.00. Машинаьвъахой ден хетаь торжественни собрани.

27 СЕНТЯБРЬ

С. М. Кирова цӀерагӀа культуран салаӀарен парк. Машинаьвъахой денна хетадаь наьха салаӀар. 10.00. Болх беш я ерригa аттракционаш. 14.00. Парка радио. «Доккха ду аз се болхло хиларагӀа» яха радиоконцерт. 18.00. Кинолектори. «Красный молот» завода 85 шу дизара «Завод — тха доккхал» яха лекци. 19.00. «Машари тоадении вахари» яха кинофильм. 17.00. Баьццара театр. Нохч-ГӀалгӀай паччахьалкхен филармоне симфонически оркестра концерт.

В. И. Ленина цӀерагӀа культура Дворец. 10.00. Болх беш я аттракционаш. 10.00—20.00. «Дошо гуйре» яха пальха салаӀар. Лоткхаш хургъя духовой, эстрадни, симфонически оркестраш, художественни самодеятельноста концерт.

Химикий культура Дворец. 10.00. «Машар хилба хьона, Ӏоаола хий, баьццара хьу!» яха экскурси. 11.00. Футболах йола яхьаш. 10.00. «Дахаьала ювц аз хьо, хьамсара республика!» яха радиоконцерт.

Н. К. Крупская цӀерагӀа культура Дворец. 15.00. Болх беш ба «Къона ленинец» яха берий кинотеатр.

ЧЕРНОВЦЫ. Мигалюк Вячеслава Нинайи дехал «Чернобривцы» яха бӀарчча вокальни ансамбль я. Берий костюмаш тӀа даь сийрда доттамаш даси напаси даь да. Нина — хьехархочун профессии йолаш я, хӀаьта Вячеслав моттигерча радиокомитете болх беш ва.

И. СВЕРИДА сурт. ТАСС фотохроника.

ФЕ ХИЛА

ХӀара дейна хӀана хилац аьйна хул республике доккхий зуламаш дувлаш дола транспортаца дувзаденна хатараш. Из деррига а наькъа гӀа лелара кодекс теркал ца дар бахьан долаш хулаш да.

Рабочая яхача улицагӀа воагӀаш Комсомольская яхача улицагӀа йоагӀача водитела М. Ахтаева лехкаш хиннача «Икарус» яхача автобуса кийъ битабац трамвайно-троллейбусни управлене грузовой автомашина водителa В. С. А. Джабраилова. Цу хана автобус грузовика тӀа ца кхетийта а венна наькъа йистте дагӀача цӀенна тӀатехай из М. Ахтаева, ше чӀоагӀа лоза а веш.

Грозненски района Алхан-Кала яхача юрта вахача Д. З. Сакаева автомашина тӀатехай мотоцикл, хӀаьта ше чӀоагӀа човнаш яь а воаш больнице вихьав.

Легковой автомобила водителa Н. А. Абазова — Октябрьски райсобеса заведующе Фасадни улицагӀа воагӀаш машинаш духьала ухача оагӀорахьа а яйкха «Жигулена» тӀатехай машин. КӀеззига лоза мара ца беш тамашийна бисаб машинаш тӀа баьгӀа пассажираш.

«Жигули» яха автомашин лаьлла воагӀача Грозне вахача Х. Х. Аушева Ростов — Баку наькъа 756 километре кхаьчача хана хьалхавалара правила талха а яь дукъала йоагӀача грузовой машина тӀатехай ший машин. Х. Аушеви цунцара пассажира човнаш а хинна больнице бихьаб.

Грозненски района «Аргунский» совхоза территоре тӀа гӀолла «Верховина» яхача мопедаца водаш хиннача цу совхоза слесара Р. А. Дудаева детсада юхе гӀолла тӀехвоалаш 5 шу даьннача йиӀига тӀатехай мопед из чӀоагӀа лоза а еш.

ДӀадахача кӀирагӀа (17 сентябрера 24 сентябре кхаччалца) 18 авари яьй республика наькъашка, 4 саг ве а вуш 27 сага човнаш а еш.

НГӀАССР МВД ГАИ.

Редактора заместитель М. М. ХАМХОЕВ.

ДЕЗА НОВКЪОСТИЙ!

1982 ШЕРА «СЕРДАЛО» ГАЗЕТА ЯЗЛЕ

Газета язлу бувзама ерригача отделенешка а промышленноста предприятешкарча, транспорта, гӀишлошъеча организацешкарча, дешара заведенешкарча, колхозашкарча, совхозашкарча, учреждешкарча, общественни организацешкарча кепайоазув доаржадеча общественни уполномоченнешка а гӀолла.

ГАЗЕТ ЯЗДАРА МАХ: шера — 4 сом 8 кепиг; цхь бетта — 2 сом 4 кепиг.

ДИЦ МА ЛЕЛАШ «СЕРДАЛО» ГАЗЕТА ХАННАХЬА ЯЗЛЕ!

ТЕЛЕВИДЕНИ

26 СЕНТЯБРЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.40 — ӀуйранагӀа гимнастика.
9.05 — «АБВГДейка».
9.35 — «Шоаш, дай-наной».
10.05 — «Хьеха «Джон Графтонга». Телевизионни художественни фильм. ШоллагӀа серь.
11.10 — «Дика говраш — дукхагӀа».
11.40 — Фильм-концерта премьера. Р. Шуман. Вариаци формах симфонически этюдаш. Кхоачашъю РСФСР заслуженни артиста В. Крайнев. (фортепиано).
12.10 — «Маьхка хладаная».
12.35 — «Спортлото» 39-гӀа тираж.
13.15 — «Радуга». IV дунен халкъий творчества телевизионни фестивала программа. «Йеменски халкъий фольклор». (Йеменски Араби Республика).
13.45 — «Сег, лаьтта, дуне».
14.30 — «Кердаларш».
14.45 — Бераштa лаьрхӀа мультипликационни фильмаш йолча художественни фильмай программа. «Дика гӀулакх», «Дика доттагӀа ва са».
15.25 — Политически обозревателa Ю. А. Летунова беседа.
16.00 — БССР паччахьалкхен бахьбувнама хореографически ансамбла выступлени. «Хорошки».
16.30 — Тахана пограничникa Ди да.
17.00 — Хоккейх йола СССР чемпионат. «Динамо» (Москва) — «Спартак».
19.15 — Экрана тӀа кинокомеди. «Корзинкина приключенеш». Художественни фильм.
20.00 — Телевизионни документальни фильма премьера «Вахара мазӀан», — шоаш къахьегама турполах конструкторах А. С. ЯковлевгӀа.
21.00 — «Ха».
21.35 — Артистически кагирхой искусства мастерий концерт. Союза ЦӀен Колонни залера.
22.30 — СССР спортивни гимнастика чемпионат многоборье. Финал. Минскера передача.
23.50 — Кердаларш.

II ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.40 — Телевизионни фильмай программа.
10.05 — «ӀуйранагӀа почта». Музыкальни программа.
10.35 — «Художникех дола дувцар». О. Роден.
11.00 — «Боккхий тӀехье» (нохчий меттала).
11.30 — «Поэзи». Н. Заболоцкий.
12.15 — «Цирка арена».
13.00 — «Киноникъарбара клуб».
14.00 — «Кхоана — машинашъерий Ди» (нохчий меттала).
13.00 — Волейболах йола Европа чемпионат. МаӀа нах. Финальни группай ловзараш. Болгарера передача.
15.20 — Ахарий киноа.
16.00 — Е. Вахтангова цӀерагӀча паччахьалкхен академически театра фильм-спектакль.
18.30 — «СелаӀад». Телевизионни журнал.
19.15 — Футболах йола СССР чемпионат. «Кайрат» — «Пахтакор». ШоллагӀа тайм. Алма-Атера передача.
20.00 — «Бийса аьхьаьла хийла шун, бераш!».
20.15 — Футболах йола СССР чемпионат. «Арарат» — «Динамо» (Киев). ШоллагӀа тайм. Ереванера передача.
21.00 — «Ха».
21.35 — «На таежных ветрах». Телевизионни художественни фильм. 1—2 сераш.

27 СЕНТЯБРЬ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.40 — «Зарядка е дӀавотта?».
9.00 — «Укхаза да са гайраро вӀа». Фильм-концерт.
9.30 — «Будильник».
10.00 — «Советски Союза гӀулакх деш ва».
11.00 — «УналӀсе». Ӏилма-популярни программа.
11.45 — «ӀуйранагӀа почта». Музыкальни программа.
12.15 — «Ӏилмаи техникеи». Киножурнал.
12.30 — «Юртара сахьат».
13.30 — «Ахарий киноа».
14.00 — «ПрессегӀа шоана хьажаь дар». Телевизионни документальни фильма премьера. «Коммунисташ» яхача циклера.
14.35 — А. Корнейчук. «Платон Кречет». Фильм-спектакль.
16.50 — Тахана машинашъерий Ди да. Тракторашки юртбоахама машинашки ера СССР Министра А. А. Ежевски къамаьл.
17.10 — Машинашъерий дени хетадаь концерт.
17.30 — Мультфильм.
18.00 «Дунен хьалхашта хьежара панорама».
18.45 — «Кинониколабара клуб».
19.45 — С. В. Образцов цӀерагӀа паччахьалкхен Кертторча театра творчески сайре.
21.00 — «Ха».
21.35 — Футбольни обозрени.
22.00 — «Оперетте хьа шо».
23.15 — Кердаларш.

II ПРОГРАММА

8.00 — «Ха».
8.45 — «Машинашъерий Дени хетаь телевизионни документальни фильмай программа. «ВАЗ сенна, кховна», «Атоммаш».
10.00 — «Буратино выставка».
10.30 — «СелаӀад». IV дунен халкъий творчества телевизионни фестивала программа. «Мексика халкъараш» (Мексика).
11.00 — «Хьайбий дунен ЧӀа».
12.00 — «Советски вахара».
12.30 — Р. Щедрин. «Чайка» яхача балетана музыка.
13.05 — «Театральни афиша хьалхашка».
14.05 — Волейболах йола чемпионат. Финальни группай ловзараш. Болгарера передача.
14.35 — «Ярсий дегамаш» яхача халкъа инструментий оркестра выступлени.
15.00 — «Ципалхьархочун шоаш».
15.30 — «Хьалхара авиакетараш». Дукхасеринийи телевизионни фильм. 1 серь.
17.00 — Хоккейх йола СССР чемпионат «Крылья Советов» — «Динамо» (Рига) «Крылья Советов» спорта дворецера трансляци.
19.10 — Доагол деххарча эстрадни ритмаш.
20.00 — Бийса аьхьаьла хийла шун, бераш!».
20.15 — «Курск». Телевизионни документальни фильм.
20.30 — Спортивни гимнастикех йола СССР чемпионат. Цхьаццие йолча многоборья тайпаех йола финал. Минскера передача.
23.00 — «Ха».
21.35 — «ӀӀаьмеран хийсархо» художественни фильм.

РАДИО

26 СЕНТЯБРЬ

6.40 — «Лаьдара совгӀат денпар», Радиоопера (нохчий меттала).
6.55 — Хоамаш.
7.15 — «Грозненский рабочий», «Комсомольское племя» газетий обзор.
7.25 — «Сердало» газета обзор.
7.30 — Хоамаш.
8.15 — Передачай программа (эрсий, гӀалгӀай меттала).
8.25 — «Хьона, Даьхе, салтачун хӀорӀ» (эрсий меттала).
10.15 — «СалоӀа минуташ» (нохчий меттала).
11.00 — Нохч-ГӀалгӀай АССР 60 шу хиндарга. Хьалха ахарий творчество дегӀаар (эрсий меттала).
11.40 — «Къахьегама кулгаш». Очерк (гӀалгӀай меттала).
12.30 — «Сатирически таагӀе тӀа». Радиожурнал (эрсий меттала).
13.00 — Ахараш (эрсий меттала).
16.00 — «Кавказа Ӏуйре». Радиожурнал (эрсий меттала).
17.15 — Машинашъераштa лаьрхӀа концерт (нохчий меттала).

УКВ

19.00 — «Сона дукхаеза композитор — Чайковский». Музыкальни дувцар.
18.55 — Нохч-ГӀалгӀай ахарий концерт.
19.25 — Иллеш ола радион телевиденен солисташа.
20.00 — Инструментальни музыка.
20.40 — С. Алеин. Фортепианони аьрхӀа сюита.

27 СЕНТЯБРЬ

7.15 — «Грозненский рабочий», «Комсомольское племя» газетий обзор.
7.25 — «Ленинан некъ» газета обзор.
7.30 — Хоамаш.
8.15 — Передачай программа (эрсий, нохчий меттала).
8.25 — «Шоаш дукхаеза ахараш» (эрсий меттала).
11.15 — Машинашъерий Дени хетаь дезача дени программа (эрсий меттала).
10.00 — «Къона тӀехье» (нохчий меттала).
10.30 — «Школьни глобус». Радиовынуск (эрсий меттала).
18.00 — «ЦӀе сийгаш» (гӀалгӀай меттала).
18.30 — «Иллеца хоттагӀал воларна». Концерт (гӀалгӀай меттала).

УКВ

18.00 — Эстрадни обозрени «До-ре-ми-фа-соль».
18.55 — Нохч-ГӀалгӀай иллеши ахараши.
19.20 — Машинашъераштa лаьрхӀа концерт.
20.02 — «Сакъердамеча таагӀе тӀа». (нохчий меттала).
20.22 — Лирически иллейи халхари ахараши.

Хоттам

Тахан республике гӀоллен Грознен кӀезиг-дукха морхаш а йолаш, йоачан а йоацаш. Ӏуйрийна цхьайолча моттигашка дохк а доаллаш, малхбоалехьара секунде 2—7 метр чӀоагӀа мух а хьекхаш хилен фегара температура республике 25—30, Грозне 27—29 градус йовхал йолаш хилен таолу.

Кхоанен ломмех морхаш а йолаш, цхьайолча моттигашка дохк а доаллаш, малхбоалехьара секунде 2—7 метр чӀоагӀа мух а хьекхаш хилен фегара температура буйсана 8—13, дийнахьа 18—23 градус йовхал йолаш хилен тарлу. Метеостанци.

ТХА АДРЕС: 364907, г. Грозный, Маяковске ул., 92. Телефонаш: редактора — 2-45-57; редактора заместителe — 2-85-07; бехктоккхама секретара — 9-24-00; отделий: партий вахара — 9-24-04; промышленностеи транспортеи — 9-24-01; юрта боахама — 9-24-06; культура — 9-24-05; письмой — 9-24-07; корректоренe — 2-89-88.

НАШ АДРЕС: 364907, г. Грозный, ул. Маяковского, 92. Телефоны: редактора — 2-45-57; заместителя редактора — 2-85-07; ответственного секретаря 9-24-00; отделов: партийной жизни — 9-24-04; промышленности и транспорта — 9-24-01; сельского хозяйства — 9-24-06; культуры — 9-24-05; писем — 9-24-07; корректорской — 2-89-88.

Газет арадувл шинареи, ереи, шоаттеи деношка

СФ02388. «Грозненский рабочий» издательства типографи, Маяковске, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 3710.